

Mekbê idjaer kute amikajmã'ã Jeju mar nhõ pi'ôk no'ôk ne ja.

Me'õ ne Jeju'ã pi'ôk no'ôk ne kam mekbê idjaer kute amikajmã'ã Jeju markumrêx jamã ano, ar kute mrãmri Jeju'ã ngràkumrêxmã. Mekbê idjaer kwỳ ne ar amikajmã'ã Jeju man kam arỳm kute ari mỳjjakôt akêxmã. Nãm ar abenmã,

—Gwaj akubyn Mõjdjê kukràdjà tũmjakôt amijo baba.

Ne ajte,

—Gwaj akubyn Metĩndjwỳnhmã mry bõn kamrõ kapĩ. Birãm Jeju kamrõ me bajaxweo bingràn h mãn hkutã kêt, gwaj akubyn mry kamrõdjwỳ me bajaxwe pãn h ajte Metĩndjwỳnhmã kungã ane. Kam ne me'õ arkum pi'ôk no'ôk ne arkum,

—Kati, Jeju pydji kute me bajaxweo bingràn h djwỳnh. Kwãrĩk wãn h atemã ibej mỳjja 'õ jabej kêt. Jeju kamrõ pydji ne me bajaxwe mãn hkutã. Kwãrĩk wãn h Jeju kamrõ nhibej mry kamrõ nhõr kêt, ane. Nãm ã anen kam arkum Jeju mex jarẽ. Jèjubê ne Metĩndjwỳnh kra. Jeju ne mỳjja kunĩ kuràm mexkumrêx. Ne kadjy mrãn h djwỳnh kuràm raxi. Ne Mõjdjê kuràm raxi. Ne me kute me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnhja kuràm raxi. Jeju kamrõ ne mry kamrõ kuràm mexkumrêx ne kam kute o me axweo bingràn h kadjy mexkumrêx. Nhym Jeju kukràdjà nyja ne Mõjdjê kukràdjà tũm jakàjbê bõx ne kuràm mexkumrêx. Kam gêdja me mrãmri Jeju'ã ngràkumrêx ne mã 'amỳn kanga kêt kumrêx

ne mã kôt ajkamên ò pykakam bôx, kàjkwakam ò pykakam bôx.

Metĩndjwỳnh kra kute raxo kadjy mrãnh djwỳnh jakrenh.

Kor 1.15

¹ Amrêbê ne Metĩndjwỳnh me bakukãmãremã kabên. Me kute kabên jarênh djwỳnhkôt ne memã kabên, ne apỳnh mỳjja djari kôt memã amijo amirĩto tẽ. Nãm memã kabên tẽm tãmtã ì amũ kamingrãnymã kabên ba. ² Nhym bep ajbir ne Krakôtbit me bamã kabên ne. Ajbir ne akati kute o ino rerkambit Krakôt me bamã kabên ne me bamã amijo amirĩt ne.

Bir be, arỳm kute Kramã mỳjja kunĩ kangaja pumũ. Nhym kam Kra arỳm pykamẽ kàjkwamẽ mỳjja kunĩ 'y. Metĩndjwỳnh djô'ã ne mỳjja kunĩ 'y. ³ Nãm Metĩndjwỳnh jadjêho adjênh ne. Kubê Metĩndjwỳnh tãm. Ar kute aben pyrak. Nãm 'itỳxkumrêx ne kam ta amikabênkôt mỳjja pumũnh 'ãno dja. Kute mỳjja kunĩ nhipêxja pumũnh 'ãno dja. Djãm kabên ngri got. Nãm ta amikabên pymao mỳjja kunĩ pytàn 'ãno djan ar o ba.

Bir be, tãwã ne me babê me bajaxweo pôx ne me bajo mex ne kam arỳm mã tẽ, mã kàjkwamã tẽn kam nhỹ, Metĩndjwỳnh djubôk'ãnh nhỹ. Metĩndjwỳnh kubê kumkati djubôk'ãnh nhỹ. Djãm me kâtãm ne me me bẽnjadjwỳr rũnh djubôk'ãnh krĩ? Kati, ãm me bẽnjadjwỳr rũnhbit. Me bẽnjadjwỳr rũnh ne me me ubôk'ãnh krĩ.

⁴ Nà, kra ne ra:xi. Raxo kute kadjy mrãnh djwỳnh jakrenh mexi. Ne umaodjwỳ kute kadjy mrãnh djwỳnh jakrenh. Bãm ne 'ã bẽnjadjwỳr mẽ

nhym uma: ne. ⁵ Nhỹnh ne Metĩndjwỹnh kadjy mrãnh djwỹnh 'õmã kum,

“Mrãmri abê ikrakumrêx. Jakam ne ba arỹm ajo ikrakumrêx ga amipãnh ijo Abãmikumrêx”, ane got.

Kati, kramãbit ne ã kabẽn ane. Nàr kon, nhỹnh ne Metĩndjwỹnh kadjy mrãnh djwỹnh 'õ'ã memã kum, “Dja ba o ikra nhym ijo Bãm”, ane got.

Kati, Kra'ãbit ne ã kabẽn ane. ⁶ Ne kam ajte, kute pykamã kra janorkam memã kum,

“Gora gê ikadjy mrãnh djwỹnh kunĩ ikramã rax jarê”, ane.

Be, kubê Metĩndjwỹnh krakam arỹm kum mỳjja kunĩ re nhym rax ne.

⁷ Nhym bep kadjy mrãnh djwỹnh'ãbit ne, “Nã bãm amikadjy mrãnh djwỹnh nhipêx nhym kute kôkmê kuwy pyræk.

Akrànãmã imã mrãnh ne ikadjy àpênhmã”, ane.

⁸⁻⁹ Nhym bep Kramãbit ne kum,

“Be, Metĩndjwỹnh, mrãmri dja ga meo aba rã'ã rã'ã ne.

Nã gãm katàt meo aban amã mỳjja mexbit kĩnh ne katàt amijo aba ne amã mỳjja punu kurê.

Kam ne ba ibê anhõ Metĩndjwỹnh ne amijo apytàn arax kadjy adja. Ga kam akĩnhkumrêx ne. Nã gãm araxmê akĩnho anhõbikwa kunĩ jakrenh mex ne”, ane.

Nãm ã Kramã ane ne kam ajte kum,

¹⁰ “Ga, Bẽnjadjwỹr, ga ne ga krax kurũm pyka nhipêx ne anhikrao kàjkwa nhipêx.

¹¹⁻¹² Dja ã apêx. Nhym bep kati, gajbit dja ga arã'ã: rã'ã rã'ã.

Nhym bep kati, dja ã kute kubêkà pyræk ne tũm ne.

Mrãmri ne me kute kubêkà, mỳjja tùm, inòkà tùm nhyim me kute krãn o mrãnh ne 'ê'ã rênhja pyræk. Dja ga ì ã kàjkwamê pyka tùm krãn o atêm ne mênho ane. Ne kam arým pãnh ny nhô.

Nhyim bep ga dja ga tũmràm arã'ã rã'ã ne. Ga adjwýnh tãmo dja ga amũ arã'ã: rã'ã ne. Dja ga atemã kêtumrêx", ane.

Bir be, nãm ã Kramã ane.

¹³ Nhỹnh got kadjy mrãnh djwýnh 'ômã kum, "Amrê idjubôk'ãnh nhỹ, abênjadjwýr raxkam idjubôk'ãnh nhỹ.

Ikutêp nhỹ ba 'ýr amrê awýr akurê djwýnho mō ga kwý o apardjan kwý nhimex", ane.

Djãm kute kadjy mrãnh djwýnhmã ã anhýr got? Arkati, Kramãbit ne ã kabên ane. ¹⁴ Nhyim bep kadjy mrãnh djwýnh ne Metĩndjwýnh nhô àpênh kajgo. Djãm mebêngôkre got* amirít ne? Kati, me kute noo omũnh kêt nhyim Metĩndjwýnh me bakadjy ano. Me ba ba, Metĩndjwýnh kute me bapytàr ne kute ar me bajo bamã, me bawýr ne anoro dja, kute me bapumũnh ne kute me bajãno ãmmã ne me bawýr ano.

2

Me kute Metĩndjwýnh kabên mar 'ãno ãmmã.

¹ Bir be, kam, Metĩndjwýnh kute me bamã krabê kumkati janorkam dja gwaj tu amijamakkrekam nhôrkumrêx. Me kute gwaj bamã katàt arênh gwaj baje marja tãm dja gwaj tu amijamakkrekam

* **1:14** Apýnh me ò pyka djàri kunìkòt ne me kunìbêngôkre. Kubêkà jakamê me kakràtykmê me babêngôkremê ne me kunì: bêngôkre.

nhôrkumrêx ne 'amÿnh tÿx, gwaj baje o babiknor karõ. Dja gwaj ate ar bakrân baban kam ï o babiknor mex ne, o babiknor mexo tẽ.

² Amrêbê ne kadjy mrân h djwÿnh memã Môjdjê kukràdjà jarẽ, me kute kôt amijo bamã. Nhy m me'õ kôt kute amijo ba kêt nàr kon kubê binhirênh katã nhy m kam arÿm kum o pãnh ne. Katãt kum o pãnh ne. ³ Bir be, dja gwaj badjwÿ ate bakrân ar baba djãm kute gwaj bamã o pãnh kêt mã? E kum kati, gédja gwaj bamãdjwÿ o pãnh ne. Amrêbê ne Metĩndjwÿnh memã kukràdjàbit jarẽ. Nhy m me ate krân ar ba nhy m arÿm memã o pãnh ne. Nhy m bep ajbir, ajbir ne me bamã kra ngã, krabê me bapytàr djwÿnh me bamã kungã. Djãm ate gwaj bakrãjamã kute o pãnh kêt mã? E kum kati ne. Dja gwaj bamãdjwÿ o pãnh ne. Bẽnjadjwÿr ta ne kumrêx memã amijarẽ, kute me utàrmã amijarẽ. Nhy m kam kute ar meo baja, me kôt baja ne me kuman kam ô'ã gwaj bamã kôt arẽ, kabêno kabên ne gwaj bamã arẽ.

⁴ Nhy m Metĩndjwÿnhdjwÿ kôt mÿjja kwÿo amirĩt, me kute kôt kum kator kadjy ne umao apôx ne o mÿjja 'yro ba, apÿnh mÿjja pumũnh kêt 'yro ba, me kôt baja ne me uma proo mÿjja 'yro ba. Nãm me me akrymẽ me kanêo mex, me tyk kwÿo tĩn, bõm me nêje me karõ rẽ, ã ar meo anhÿro ba. Nhy m kam Metĩndjwÿnh ajte kôt memã ta Karõ jano, apÿnh àpênh djari ne kadjy tu ukabikôt memã kungrà. Nãm ã Metĩndjwÿnh kute meo bao ane, me kute Jejumã kator kadjy.

Jeju amijo kubêngôkren kute me bapyràk.

⁵ Djãm kadjy mrãnh djwýnh Metĩndjwýnh kute amim umjýr got? Kute ar pykao ba kadjy, kute amim umjýr got? Ije ar amã pyka ny jarēnhja tãm, djãm kute ar o bamã? Kati, Jejubit ne kute ar pykao ba kadjy Metĩndjwýnh amim kudja. Kute mýjja kunõ ba kadjy ne amim kudja. ⁶ 'Ã ne me'õ Metĩndjwýnh kabēnkam,

“Ë, Metĩndjwýnh, djãm me ibēngôkre imex got ga aje me imar rã'amã? Mýkam ne ga me ikakritjao djuw mex ne?

⁷ Nã gãm o kàtàm, akadjy mrãnh djwýnh kôpdji'ã o kàtàm. O kàtàm 'iry kêt ga ajte umamē raxo utà ⁸ nhym ajte mrãmri bēnjadjwýr rax ne mýjja kunõ ba”, ane.

Nãm ã Metĩndjwýnh kabēnkam ane. Ga kute mýjja kunõ baja pumũ. Nhýnh ne mýjja'õ kubê 'ã kàtàm ne? Kati. Djãm me babēngôkre'ã ne kabēnja? E kum kati, Jeju'ã ne ã ane. Mebēngôkre kute mýjja kunõ ba kêtja pumũ.

⁹ Nhym bep Jeju'ã ne ã ane. Mrãmri ne kadjy mrãnh djwýnh kuràm kàtàm 'ikrãn mex ne, nhym Metĩndjwýnh ajte 'ã raxmē umamē kumē. Nãm me bapãnh ty nhym kam pãnh Metĩndjwýnh 'ã kute raxmē umamē mēnho ane. Metĩndjwýnh me bakam ukaprĩ kôt ne amim kra'ã karõ nhym kam me bapãnh ty, me bakunĩ pãnh ty. Djã nãm tyk kadjy tokry kêt ne ty? Kati, nãm tyk kadjy tokry: ne. Nhym kam pãnh Bãmja 'ã umamē ra:xmē kumē.

¹⁰ Djãm Metĩndjwýnh kute kra tokry'ã amim karõja punu got? Kati, mrãmri katàt. Metĩndjwýnh kute mýjja kunĩ 'yr ne kute ar o baja tãm ne

krabê Jeju'ã amim karõ, kute tokry maro tēm ne inomã mēnh ne kam mrāmri kubê me bapytàr djwýnhkumrēxmã. Tokrykõtbit ne me bapytã. O ne Metĩndjwýnh me bakrãptĩ pytàn me bajo kra, kute õ kàjkwa mextiremã me bajo tēm gu me kramē baro'ã arkam babamã. Jeju ne me bamã wan me bamã pryõ mōn kàjkwamã wadjã. Dja gu me ĩ kõt pry'ã mōn wadjã.

¹¹ Bir be, ta Bãm ne kubê me Babãm pydji. Ta, kute me bajo mex ar o bajamē gu me bamē ne gu meo Babãm pydji. Kam ne me bajo kamy. Me bakam pijàm kêt ne tu me bajo kamy. ¹² Nãm Bãmmã kum,
“Dja ba ikamyremē ikanikwýnhremã ajo amirīt. Me kute aben pydji nhipôkri dja ba memã amex jarē”, ane.

¹³ Ne kam ajte,
“Metĩndjwýnh kanàrràm dja ba ar amijo iba”, ane.
Ne kam ajte,
“Ota ba dja. Metĩndjwýnh kute imã ikra nhõrjamē ro'ã ne bar dja”, ane.

Nãm ã Jeju gwaj bajo õbikwao ane. ¹⁴ Bir be, Metĩndjwýnh krabê ne gu me babaja. Ga me banhĩa pumũ. Me barerek, me bakatyk, me bakanê, me batokryja pumũ. Kam ne Jeju amijo kubêngôkren* kute me bapyràkà. Ne kam amitykkõt Xatanajo ajkē. Xatanaj kute memã tyk

* **2:14** Kritu ne amijo kubêngôkre kute mrāmri ne apýnh me õ pyka djàri kunĩkõt me kunĩ: bêngôkreja pyràk. Kubê kà jakamē me kakrãtykmē me babêngôkremē ne me kunĩ: bêngôkre. Me kamrômē me kukràdjã kunĩ kubêngôkreo aben pyràk. Jakam dja ga Karõ 17.26 jarēn ama.

jarênh nhym me kabênkôt tykja tãm ne pñne o ajkê. Kadjy ne amijo kubêngôkren ty.

15 Ta amitykkôt Xatanajo ajkên kubê me bakaba. Nã gu me bamã batyk pyma: ne. Me batñri bamã batyk pyma: ne. Nhym kam Jeju ne me bakadjy tyn kam o me bamã me batyk pymajao ajngrà, gu me arým bamã uma kêt ne.

16 Djã nãm amijo kadjy mrãnh djwýnh ne ruw ne me utà? Kati, nãm amijo kubêngôkren ruw. Nãm amijo Abraão tàmdjwý 'ôn ruwn me utà.

17 Kam ne me bajo kamykumrêx ne kam kamymê kute aben pyræk. Nãm me banhõ ï, ne kam me bakôt tokry, me bakôt mýjja maro ba, me bakôt muw, me bakôt kñnh. Bir be, nãm pñne kute kamy bêngôkre pyræk, kute me bapyræk ne kam arým kubê Metñndjwýnh mar djwýnh nhõ bñnjadjwýr rax djukaprïkumrêx ne Metñndjwýnhmã àpênhkumrêx ar ban kute kanga kêt. Nãm me bakadjy Metñndjwýnhmã amijarê, me bajaxwe pãnh tyk jarê, nhym arým me bajaxweo ajngràn me bajaxweo akno.

18 Djãm me banhõ Metñndjwýnh mar djwýnh nhõ bñnjadjwýr kute gwaj bamar kêt, kute gwaj batokry mar kêt? Kati, kute gwaj bamar. Xatanaj kute gwaj bajo baja mar. Djãm kute adjwýnhdjwýmã mýjja jarênh kêt, axwe'ã àpnênh kêt. Pykabê ar baridjwý ne kum axwe'ã apnê nhym adjwýnhdjwý tokry: ne. Kute tokrydjwý mar. Kute mýjja kuní mar. Kam dja gwaj bakam ukaprï: ne gwaj bawýr prôt ne kubê gwaj bapytà. Xatanaj kute gwaj bamã axwe'ã àpnênhkam dja gwaj bawýr prôt ne kubê gwaj bapytà.

3

Jeju kute raxo Môjdjê jakrenh.

¹ Nà, akmere ar, àpnhĩre ar, ar abê Metĩndjwỳnh nhõ me mextireja, Metĩndjwỳnh kute kàjkwa kadjy gwaj baro'ã amijo gwaj bapytâr, on ar Jejukõt ajamak bẽn. Ê, dja ba ar amã Jeju rax jarẽ. Arỳm ne Metĩndjwỳnh me bawỳr Krabê Jeju jano, me bakadjy ano nhym bõx. Ne kam mrãmri ne kubê me banhõ Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳr rax. Tãm ne gwaj tu amim kamnhĩxkumrẽx ne kam memã arẽnh ar o baba. ² Nhym kam Jeju bõx ne kum àpênhkumrẽx ar ba. Metĩndjwỳnh kute anorjamã àpênh ar ba ne kanga kêtikumrẽx. Kute Môjdjê pyræk. Môjdjêdjwỳ ne prĩne kute anor djwỳnhjamã àpênh ar ba ne Metĩndjwỳnh nhõ me jao ban meo djuw mexkumrẽx ne kute me kanga kêtikumrẽx.

³ Nhym bep Jeju ne Môjdjê kuràm rax ne. Kam dja me mã abenmã Jeju pymamẽ rax jarẽnh ar o ba. Ga me kute amim kikreja pumũ. Kikre nhipêx djwỳnh ne raxo, tỳxo kikre jakre. Nãm ã Jeju kute kikre nhipêx ar o ba pràbê Môjdjê nhipêxo ane ne kam raxo Môjdjê jakrenh mex ne. ⁴ Nhỹnh ne kikre 'õ ta kute aminhipêx got? Kati, kikre 'yr djwỳnh ta ne ikrao kikre 'y. Bir be, nãm ã Metĩndjwỳnh mỳjja kunĩ 'yro ane. Nà, mỳjja kunĩ nhipêx djwỳnhbê ne Metĩndjwỳnh. Ta ne Môjdjêdjwỳ nhipêx ne.

⁵ Mrãmri ne Môjdjê prĩne Metĩndjwỳnh nhõ me ja kunĩo ban meo djuw mexkumrẽx ne kute me kanga kêt ne memã Metĩndjwỳnh kute amũ tũmràm amikukràdjào amirĩtja kajmã'ã memã arẽnho ba. Kubê Metĩndjwỳnh nhõ àpênh. Õ àpênh kajgo.

⁶ NhyM bep Kritu kubê Metĩndjwỳnh kra. Kubê Metĩndjwỳnh kra ne ta õ me jao ban prĩne meo djuw mexo ban kute me kanga kêt kumrêx. Ê, gwaj ba ne gwaj babê ta õ me ja. NhyM Metĩndjwỳnh arỳm gwaj bamã mỳjja mex dji. Gwaj batĩn prãm kêt ne baje amim kamnhĩxbê mỳjja mexja kam amak ne kam bakĩnh rã'ã jabejmã. Dja gwaj o anhỹro bamõr ne inomã mēnh jabej babê ta õ me ja.

Me amakkre kêt ne ar ba nêje memã kabēn.

Kô k 10.1; Djuda 5

⁷⁻⁸ Kam ne Metĩndjwỳnh Karõ memã kum,
 “On me akati jakam on aje Metĩndjwỳnh kabēn mar jabej gē on wãm ajamakkre kêt on wãm nõ. Amrēbê ne me akukãmãre amakkre kêt kumrêx ne kapõt kukritkam jãm Metĩndjwỳnho akēx ne 'ã kabēn ne. Me kute ngryk jabejmã ne me, 'Kati, Metĩndjwỳnh dja me bajo bikēnh kêt. Dja gu me te kam amikrà ar o baba nhyM me bajo bikēnh kêt. Kute me bajo krakam dja tu ate krã', ã ar anhỹr ba.

Nãm me ã me kute Metĩndjwỳnh ngryk jabejmã ã ane.”

Nãm ã Metĩndjwỳnh ane ne kam ajte memã kum,

⁹ “Nà, wãnh ne me akukãmãre kute amim ikakinhmã, kute ingryk jabejmã ar ikam amikrà:o ba. Nã bãm te me nokam memã mỳjja kwỳo amirĩt ar o iba nhyM me ãm ate kute we ingryk jabejmã ar we ã anhỹr ba. Me kute we ingryk jabejmã 'ã amexbê 40.

¹⁰ Kam ne ba me jakam ingry:ky ne memã kum,
 ‘Mrãmri ne me ja ajte ikam amikràn ibê binhirēnh mō. Ne ikabēn mar prãm kêt kumrêx’, ane.

11 Kam ne ba ingry:ky ne mrāmri ikabēn pydjīn arē. Nā bām memā kum,
 ‘Aj, me ja dja me inhō pyka'yr bōx kêt kumrēx ne ikôt me tyk djà kêt djākam tyk djà kêt kêt kumrēx', ane.”

Nām ã Metīndjwŷnh kabēn ane.

12 Ē, akmere ar, àpnhīre ar, kam ne ba ar amā, gora ar amijāno dja. Ar akadjwŷnhbê ajaxwe 'õ, apunu 'õ ar akam kator ga kam arŷm ar aje amim Jeju kamnhīx kêt ne aje Metīndjwŷnh tīnja kanga karō dja gar mrāmri amijāno dja. ¹³ Kwārīk wānh gar amikam ajamak kêt kati kêt. Dja gar akati kunīkôt abenmā akabēn ne o abenmā tŷx jadjà. On akati jakam, Metīndjwŷnh kute ar amā,

—On jakam, anhŷr ja ma. Metīndjwŷnh kute me amakkre kêtō tŷm kētri. Gēdja mŷjja punu 'êxri kute mex pyrāk ne arŷm ar anoo akno. Kute ar anoo biknor gar ajamakkre kêt karō dja gar on abenmā tŷx jadjà.

14 Gwaj bakunī baro'ã babê Kritu nhō me ja dja gwaj 'ã bangrà tŷx. Amrēbê gwaj baje amim kamnhīx nyrekam batŷxja dja gwaj o batēm rā'ã o tēn o tēn o tēn inomā kumē. Gwaj gop mrāmri ã o anhŷr jabej kam arŷm babê Metīndjwŷnh nhō me jakumrēx.

15 Bir be, on dja gar ã amijo ane. Ga Metīndjwŷnh Kabēn kute,

“On me akati jakam on aje Metīndjwŷnh kabēn mar jabej gē on wām ajamakkre kêt on wām nō. Amrēbê ne me akukāmāre amakkre kêt kumrēx ne kapôt kukritkam jām Metīndjwŷnho akēx ne 'ã kabēn ne”, anhŷrja pumŷ.

16 Nhÿnh me ja ne me Metĩndjwÿnh kabĕn mar kajgon kam jãm o akĕx ne? Je kum MÔjdjê kute pykabê Edjitu kurũm meo kator ne kute meo baja kunĩ, me tãm.

17 Nhym nhÿnh me ja ne Metĩndjwÿnh mekam ngryk ne? Mekam ngryko tĕm rã'ã'ã amex krãptĩbê 40? Je kum, me tãm, me kute Metĩndjwÿnhkam amikrão ba ne kam wãnh kapôt kukritkam apÿnh rôrôk ban wãnh tyko ikwã, me tãm.

18 Nhym nhÿnh me ja'ã ne Metĩndjwÿnh memã kabĕn pydjın arĕ ne memã kum,

“Aj, me ja dja me inhõ pyka'ÿr bõx kĕtkumrĕx ne ikôt me tyk djã kĕt djãkam tyk djã kĕt kĕtkumrĕx”, ane.

E kum me tãm, me kute Metĩndjwÿnh kabĕn mar kĕt ne ar baja, me'ã ne ane. 19 Bir be, ga me kute amim Metĩndjwÿnh mar prãm kĕtkam 'ÿr bõx kĕtja pumũ.

4

Metĩndjwÿnh memã me tyk djã kĕt djã jarĕ.

1 Ĕ, gwaj amijãno dja. Gwaj bajõ 'ÿr babõx kĕt karõ dja gwaj amijãno dja. Metĩndjwÿnh kute õ pyka'ÿr memã krãn kute memã tyk djã kĕt djã jarĕnhja tãm ne gwaj bamã nõr rã'ãã. Kam dja gwaj amijãno dja, gwaj bajõ 'ÿr babõx kĕt karõ. 2 Ĕ, 'ã ujarĕnhja, 'ã ujarĕnh mexkumrĕxja ne arÿm gwaj bawÿrdjwÿ bõx, gwaj arÿm me kudjwa kuma. Me bakukãmãre kumrĕx 'ÿr bõx nhym me kuma. Nãm me mar kajgokumrĕx ne. Djã nãm me kuman amikajmã'ã tu kamnhĩxkumrĕx? Kati,

nãm me ãm mar kajgon ate krã. ³ Nhyim bep gwaj ba ne gwaj baje tu amim markumrêx ne baje amijã kamnhĩxkumrêxja, gwaj ba dja gwaj 'ÿr babôxkumrêx ne kam kam batyk djã kêt ne. Nhyim bep me amakkre kêt'ã ne Metĩndjwýnh memã kum, “Nã bãm ingy:k ne mrãmri ikabên pydjın arên memã kum,

‘Aj, me kute ikabên mar kêtja dja me inhõ pyka'ÿr bôx kêtumrêx ne ikôt me tyk djã kêt djãkam tyk djã kêt kêtumrêx’, ane.”

Djãm kam me tyk djã kêt djã kêt got me 'ÿr bôx kêt mã. Je kum amrêbê ne Metĩndjwýnh pyka nhípêxo tẽn inomã kumên kam me kukãm tyk djã kêtmo krax ne te memã tyk djã kêt djã jarên te mekam ama. ⁴ Be, Metĩndjwýnh kabênkam ne pi'ók rãrã'ã memã,

“Nãm pi'ók tyk to ino rerkam àpênho ino ren kam pi'ók rãrãkam tyk djã kêtõ nõ”, ane.

⁵ Ne kam ajte me tyk djã kêt djã jarê, ne,

“Aj, me ja dja me inhõ pyka'ÿr bôx kêtumrêx ne ikôt me tyk djã kêt djãkam tyk djã kêt kêtumrêx”, ane.

⁶ Me bakukãmãre kumrêx kute 'ã ujarênh mar kajgoja me tãm ne me 'ÿr bôx kêtumrêx, me kute amim Metĩndjwýnh mar kêt kam. Tãm, me tyk djã kêt djã, ne arek me ja kadjy nõr rã'ã, atemã me ja kadjy nõr rã'ã. ⁷ Kam ne Metĩndjwýnh ajte akati 'õ jarê ne memã,

“Akati jakam on ajamakkre kêt wã on wãm nõ ga me ikabên man kam ikôt atyk djã kêt djã 'ÿr bôx.”

Nãm amũ tũmrãm Dawimã kabên nhyim ô'ã memã arê, ajbir ije me amã arênhja tãm, ne memã,

“On me akati jakam on aje Metĩndjwýnh kabēn mar jabej gē on wām me ajamakre kêt on wām nō”, ane.

⁸ Bir be, nām ren Djodjuwe ren me tyk djā kêt djā'ýr meo bōx nhym ren Metĩndjwýnh ren ajte tũmrām akati 'ō jarēnh kêt kumrēx, me tyk djā kêt djā kadjy akati 'ō jarēnh kêt kumrēx.

⁹ Nhym bep kati, 'ýr kute meo bōx kêt kam memā nōr rā'ā. Metĩndjwýnh nhō me ja kadjy, kadjy ne nōr rā'āā, gwaj bamā nōr rā'āā. Kute pi'ók rārarkam Metĩndjwýnh kōkam kōto nōr ja pyrāk. Dja gwaj ā kudjwao ane. ¹⁰ Kôt dja gwaj badjapēnh jakàn kam Metĩndjwýnh kudjwa bakōkam kōto banhikwā. ¹¹ Ajrā, gora gwaj batýx ne kudjwa 'ýr bōx ne kudjwa bakōkam kōto nō. Gwaj bajō baje me bakukāmāre'ā amijakren bajamakre kêt ne arík ar baban 'ýr babōx kêt karō ne ba ar amā,

—Gora gwaj batýx ne kudjwa 'ýr bōx, ane.

¹² Djām Metĩndjwýnh kabēn kajgo got. Kabēn kute mýjja tĩn ne ádjōnh pyrāk. Dji tĩnkêt. Dji kute mýjja kyxkêt. Ga mrāmri me kute kàx aktā irêkôt prĩne wa ngrānh nhym kute mýjja kyx týtjā pumũ.

Nām ā Metĩndjwýnh kabēn kute kàx pyrāk ne wa mexo kàx jakrenh mexo ane. Mrāmri me kute kàx djwa mexo mrymā ukabēr ne kute o mry toprik ne kute amũ katāt o 'i jakār nhym kre kamrêk ne ikwā nhym 'i kanhĩnja amirĩt mex ne ikwāja pyrāk.

Nām ā Metĩndjwýnh kàx'ā amikabēn jakreo ane ne kabēno ā gwaj bajo ane. Nām ta kabēno gwaj bakadjwýnhbê prôt ne gwaj badjumar djā'ā kurén gwaj bakamũnho ane. Ne kam gwaj banhōkre kadjwýnhbê baje amim mýjja'ā karōja, baje mýjja mar ar o babajao amirĩt ne mýjja kabi.

Gwaj Metĩndjwỳnh kabēn mar ar o baba nhym Metĩndjwỳnh gwaj badjumar djàkam gwaj bamã kabēn ne,

—Mexkumrēx, ikabēnkôt ne ga amijo aba, ane.

Nàr kon,

—Ē, nã gãm aje ikabēnkôt amijo aba kêt, ane.

Nãm ã Metĩndjwỳnh Kabēn kute kàx pyràk ne gwaj bakadjwỳnhbê: prôto ane. ¹³ Bir be, nhỳnh ne mỳjja 'õ Metĩndjwỳnhbê apdju? Arkati, kute mỳjja nhipêx kunĩ ne amirĩtkumrēx ne nõ. Irãri kum nõ. Noo kute mỳjja kunĩ pytâr. Kumã dja gu me amijarē, kubê mỳjja 'õ biknor kêtikumrēx.

Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bēnjadjwỳr rax'ã ujarēnh.

¹⁴ Ije ar amã arēnh ja ma. Ije õbê ar amã Jeju rax'ã idjujarēnhja dja ba akubyn ar amã arē. Gora gwaj baje amim Jeju mar ne 'ã ar memã badjujarēnh babaja gora gwaj 'ã bangrà tỳx. Ga gwaj banhõ Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bēnjadjwỳr ra:xja pumũ. Nãm kàjkwamã wadjàn amũ kajõnhkôt katon kam ýtã Metĩndjwỳnh'ỳr bõx. Kubê ne Jeju. Kubê ne Metĩndjwỳnh kra.

¹⁵ Gwaj banhõ Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bēnjadjwỳr rax djukaprĩikumrēx. Djãm kute gwaj barerek mar kêt got? Kati, nãm te Xatanaj axwe'ã kum apnê nhym ãm tu ate krã. Gwaj apỳnh bajaxwe djari kute 'ã gwaj bamã àpnēnh, 'ã ne kum apnê nhym ãm tu ate krãn axwe kêtikumrēx ne.

¹⁶ Bir be, gora gwaj amikam bapijàm kêt ne tu Metĩndjwỳnhmã amijarē. Õdjànkhukurēx gwaj kam tu kum amijarē. Dja gwaj bakam ukaprĩikumrēx. Gêdja mỳjja kute ar gwaj bajo baja, gwaj bajaxwe,

gwaj barerek, gwaj bakaprî, gwaj batîn prãm kute ar gwaj bajo baja, kam dja gwaj tu bapijàm kêt ne Metĩndjwỳnhmã amijã ajarẽ nhym kam ta ukaprĩkôt prĩne gwaj bajo djuw mexkumrẽx ne.

5

¹ Ë, Metĩndjwỳnh kute amim me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳr rax, bẽnjadjwỳr bêngôkre 'õ* djarmãja pumũ. Kute amim 'õ djar kadjy ne amijo me bajõ, me babêngôkre 'õ pytàn amim kudja, nhym kam ta, me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh ta ne me ô'ã Metĩndjwỳnh ma. Nhym me kâtãmja amijaxwe pãnh me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnhjamã mryo mrãn kungã nhym me axwe pãnh Metĩndjwỳnhmã kubô, me ô'ã kubô. Nhym kam Metĩndjwỳnh me ja jaxweo ajngràn tu o akno. Nãm ã me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh memã Metĩndjwỳnh maro ane.

² Djã nãm me no kêtja, me kute Metĩndjwỳnhbê ikô màtjamã àkrêmã got? Kati, adjwỳnhdjwỳ axwe prãmkam mekam ukaprĩn memã àkrê kêt ne tu memã kabẽn rerek jarẽ. ³ Ne ta me kudjwa axwe prãmkam adjwỳnhdjwỳ ta amijaxwe pãnh kum mry bô. Djã nãm me ajbit axwe pãnh kum mry bô? Kati, ta, adjwỳnhdjwỳ amijaxwe pãnh kum mry bô.

⁴ Djã nãm me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳr ta amijã bẽnjadjwỳr rẽ got, ta o amiptàn amijã me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳr rẽ got? Kati, Metĩndjwỳnhbit ne amijo utàn amim 'ã bẽnjadjwỳr rẽ ne amim

* **5:1** Apỳnh me õ pyka djàri kunĩkôt ne me kunĩ bêngôkre.

umjuw. Ga Metĩndjwỳnh ajbit kute Arão'ã me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳr mẽnha pumũ. Metĩndjwỳnhbit ne me'ã bẽnjadjwỳr rẽ.

⁵ Bir be, nãm ã Kritudjwỳ o ane. Ta kute amijo rax ne kute o amiptâr ne amijã me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳr rax mẽn kêt kumrẽx. Nhy m bep kati, Metĩndjwỳnh ta ne amim kudjan kum,

“Mrãmri abê ikrakumrẽx. Jakam ne ba arỳm ajo ikrakumrẽx ga amipãnh ijo Abãm kumrẽx”, ane.

Nãm ã Metĩndjwỳnh nhõ pi'òk no'òkkam ã kum ane.

⁶ Ne kam ajte kum,

“Abê me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh rã'ã rã'ã rã'ã ne. Merkixatek ne akajmã'ã Metĩndjwỳnh mar djwỳnh.

Ga kam Merkixatek nhijuk'ã gadjwỳ abê me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh”, ane.

⁷ Mrãmri ne Jeju me kuràm me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh mexkumrẽx. Kute amijo kubêngòkren[†] pykakam ar bari Metĩndjwỳnhmã kabẽn ne amijo a'uw. Kàj bê kum kabẽn ne amra. Metĩndjwỳnh pydji kute tykbê utâr kadjy nàrà m kum kabẽnkam muw. Nhy m Metĩndjwỳnh arỳm kabẽn ma, Jeju jaxwe kêt ne kute Metĩndjwỳnh kabẽn mar ne kôt ar amijo bakam Metĩndjwỳnh arỳm kabẽn ma.

[†] 5:7 Kritu ne amijo kubêngòkre kute mrãmri ne apỳnh me ò pyka djari kunĩkòt me kunĩ: bêngòkreja pyràk. Kubê kà jakamẽ me kakrãtykmẽ me babêngòkremẽ ne me kunĩ: bêngòkre. Me kamrômẽ me kukràdjà kunĩ kubêngòkreo aben pyràk. Jakam dja ga Karò 17.26 jarẽn ama.

⁸ Be, djâ nãm kubê Metĩndjwỳnh Krakam kute tokrymẽ kaprĩ mar kêt got? Kati, nãm te kubê Metĩndjwỳnh kra, te axwe kêt ne mã tokry man kaprĩ ma. Nãm tokry katikôt Bãm kabẽn man kôt ar amijo ba. Te tokryn mã Bãm kabẽn mar 'ãno dja. Kam ne kute kabẽnkôt ar amijo baja mar mexkumrẽx. ⁹ Ne kam arỳm mrãmri tokryo ino re. Tokryo ino ren kam arỳm kubê me utàr djwỳnhkumrẽx ne. Me kute Jeju kabẽn mar ne kute kôt ar amijo ba, me ja ne me utàn kam kute ar meo ba rã'ã rã'ã rã'ãmã.

¹⁰ Be, kute me utàrkumrẽx ne kute meo ba rã'ã rã'ã nhym kam kôt Metĩndjwỳnh kum,
 “Abê me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳr rax. Merkixatek nhijuk'ã gadjwỳ abê me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳr rax”, ane.

Nãm ã Metĩndjwỳnh kute amim arkam ã kum ane.

Me abatành kute me prĩre pyræk.

Kô k 3.1; Ep 4.14

¹¹ Nã bãm bit ar ije ar amã Merkixatek jarẽnhmãn kam ajte akubyn ar amã arẽn h kêt. Nã bãm ren ar ar amã kunĩ jarẽ ga ren ar mar kêtumrẽx ne, ar ajamakkre kêt kam, ar ajamak'ã tomkam. Dja gar on amijamak'ã tom tan gop mỳjja ma. ¹² Nã gãm ar amrêbê memã Metĩndjwỳnh kabẽn'ã adjujarẽnhmãn ajte mar kêt ne.

Nhym bep kati, me'õ gêdja akubyn ar amã Metĩndjwỳnh kukràdjà kraxkôt arẽ. Nã gãm ar aje me bixadjwỳr ny pyræk. Me bixadjwỳr ny ne me kute kà kaôrbit mar ne kute me òkumrẽx kur kêt. Gar gadjwỳ aje mỳjja mar kêt rã'ãkam aje me

bixadjwÿr ny pyrək. ¹³ Ar aje mÿjja mar kêt kam aje me prÿne pyrək. Ar aje kà kaôr rã'ã. Nhym bê ne ga gop ar ajabatànhkam aje gop mÿjja mar. Ar aje Metÿndjwÿnh kabên katàtja o amiprək kêt rã'ã.

¹⁴ Bep ate ne me abatành. Me abatành ne me kute me ôkumrêx kur. Nã gãm ar ren Metÿndjwÿnh kabên maro tèn ren o amiprək ne ren arek maro tèn o tèn o tèn ren marja amÿ o abikamênho tèn kam ren aje me abatành pyrək ne kam ren prÿne ren mÿjja kabi, prÿne mÿjja punumê mÿjja mexmê prÿne ren kabin mÿjja man kam ren aje me abatành pyrək.

6

¹⁻³ Gwaj Kritukôt babikamênhmo kraxkam arÿm Kritu kukràdjà kwÿ ma. Nãm me Kritu kukràdjà kraxbit gwaj bamã arê gwaj kuma. Mÿj kukràdjà krax ne gwaj arÿm kuma?

Me batyk kadjy bamã bajaxwe kÿnhja wãnh kum banhirer ne kam baje amikajmãtã Metÿndjwÿnh mar ja. Nhym ajte me kute ngômã me bajangjênh'ã ujarênhjadjwÿ. Ne kam ajte me kute Metÿndjwÿnhmã me bapymjÿr gu me kum badjapênh kadjy me kute me bajã ikra jadjwÿr ja. Ne kam ajte me batyk ne akubyn batÿn ne bakator nhym Metÿndjwÿnh kute me bamã bajaxwe pãnh jarênhmã ne kute me jamã me tÿn rã'ã rã'ãmã arênh ne ate me jamã me biknor rã'ã rã'ã jarênh ja. Ja ne mar tÿm, kukràdjà krax.

Djãm ajbit ne gwaj baje marmã? Kati, kwÿ rax ne gwaj baje mar kêt rã'ã. Gwaj on ajte amÿ ijukri on mÿjja 'ôdjwÿ man gop amÿ maro babikamênho mō. Nã gãm ar te o anen te aje kàjmã

mar kamēnhmān kam mā akubyn ama, akubyn kraxbit maro mō.

Nhym bep kati, dja gwaj on amũ ijukri on mỳjja 'ōdjwý ma. Gwaj baje mỳjja marmā ne Metĩndjwýnh amim gwaj bajā karō, gwaj on kuma, kute gwaj bamā no mex jadjār jabej dja gwaj on ā o ane.

Me kute Metĩndjwýnhbê amijo akēx karō memā kabēn.

Idja 10.26

⁴ Nhym bep ate ne me kute Jeju kangaja. Tô mā dja me me on akubyn Metĩndjwýnh'ýr meo akēxmā? Kati, gēdja me te meo ane. Arým ne Metĩndjwýnh me ja no bōnh pydji nhym me arým amim kuma. Jeju kute me utārmā kàjkwa kurũm bōxja ne me arým amim kuma. Nhym Metĩndjwýnh ta memā Karōja ngrà nhym meo ba.

⁵ Nhym me kam arým mrāmri Metĩndjwýnh Kabēn mexkumrēxmā kato. Ne arým amim mỳjja puma kwý pumũ. Jeju akati 'ōkam akubyn bōx ne kute meo ba kajmā'ā mỳjja pymaja kwý pumũ. Omũnh kajgon kam ate amibê kanga, amibê kurê ar o ba.

⁶ Be, me ja, me kute bit amim Jeju marmān ajte jām kute kubê amijo akēx ne kangaja, djām me kute akubyn Metĩndjwýnh'ýr meo akēxmā? Arkati, gēdja me te meo ane, dja me te akubyn 'ýr kute meo akēxmā te meo ane. Mýkam? Bir, me kute Jeju kangaja ne me o ajkē. Nām kute mrāmri ne me kute Metĩndjwýnh krao bikēnh ne kute akubyn pīte'y'ā nhōrkam o bikēnhja pyrāk. Nhym kam me kātām Jeju japryō kumex.

⁷ Ē, gop ar pyka mexja pumũ. Na ne pyka jakam bixadjwýr krāptĩ ne kam amũ pyka ja mā prōt ne.

Nhym me kam kam mỳjja kren pr̄ine 'ã karên o djuw mex nhym kam ingrôt ne abatàn. Õ wỳnh kute krên ne tỳxmã ne ingrôt ne ôn kumex. Pyka mex ne ja. Pyka mex ja ne Metĩndjwỳnh arỳm kum kĩnh ne òkre kadjwỳnhbê amim,

—Pyka ja ne mexkumrẽx. Ba kum kĩnh jadjà ne kum djwỳ jarẽ gê mã arek kam djwỳ nhingrôt ne ôn kumex, ane.

⁸ Nhym bep ate ne pyka punu. Nãm te na axidjuw nhym me te karê nhym mã mrỳnhĩmẽ mjêxêtte nhĩbit apôx ne kumex. Pyka kajgo mexi. Me te kam mỳjja nhingrôt jabej, djwỳ nhingrôt jabej ne kam òkre kadjwỳnhbê amim,

—Axuk wãnh nõre. Ba tu kanga gê wãnh nõre. Mỳj kadjy dja ba pr̄ine karên 'ãno dja? Gê me'õ tu kum adjà gê pr̄ine xêt. Kê, ane.

Dja ã Metĩndjwỳnh me kute akubyn kubê akẽxjamã anen kuwyo imôkam me kurẽ.

⁹ E kum ar ga, akmere ar, àpnhĩre ar, ar imã ar akĩnhja, djãm ar amã ne bar ikabên ja jarênho iba? Kati, arỳm ne bar ar amexkôt ar ama. Ar ga ne gar tu amim Jeju markumrẽx nhym arỳm ar apytà. Ga kam ar aje pyka mexja pyræk.

¹⁰ Djãm Metĩndjwỳnh punu got. Djãm kute ar amar kêt got. Kati, dja katàt ar adjàpênh man o biknor kêt ne. Nã gãm ar amã Metĩndjwỳnh kĩnhkumrẽx ne kam ô'ã õ me mex jadjwỳo djuw mex ar o aba. Ne arek ar o aba rã'ã ne. Kam dja Metĩndjwỳnhdjwỳ ar amar rã'ã ne.

¹¹ Bir be, gora ar 'ãno dja. Nã bãm ar inhõkre kadjwỳnhbê,

—Gora gê ar ï pÿnhkôt kum Jejuwã kïnh ne kam kïnh rã'ã rã'ãn kôt ar amijo ban inomã kumê, ane.

Nà, dja gar ã anen inomã amên kam arÿm 'ÿr bôx. Ar aje amim kam amakja ne aje amim kamnhïxja arÿm 'ÿr bôx.

¹² Nà, gora ar amã adjukanga kêt ne 'ãno djan inomã amên kam 'ÿr bôx. Kwãrïk wãnh ar amã adjukanga kêt. Ë, me kute amim Jeju mar ne kute akrànMã arek amiwÿr kam amakja, me tãmbit dja me 'ÿr bôx. Mÿjja mex, Metïndjwÿnh kute 'ã memã katàt kabên pydjïn arênhja'ÿr dja me bôx. Bir be, gora on ar ja'ã amijakren me kudjwa mÿjja ja kunï 'ÿr bôx.

Metïndjwÿnh kute Abraãomã tàmdjwÿ jarênh mãmdji.

¹³⁻¹⁶ Ar me bakukãmãrebê Abraãoja pumü. Amrêbê Metïndjwÿnh Abraãomã kabên pydjïn arê. Nãm kum,

“Ë, mrãmri dja ba ajo kïnh ne amã atãmdjwÿ krãptï ngã nhym aptàn kumex.

Ba ibê Metïndjwÿnh ne ba amã ikabên. Mrãmri ne ikabênja”, ane.

Be, Metïndjwÿnh kute Abraãomã kabên pydjïn arênh ne ja. Nãm Abraão akrànMã arek amiwÿr kam aman kam 'ÿr bôx. Metïndjwÿnh kute kum kabên pydjïn arênhja'ÿr bôx ne arÿm kran arÿm tàmdjwÿ.

Me babêngôkre baje memã bakabên pÿnh ne arênh kadjy ne atemã me'õ'ÿr mrã. Me'õ kute raxo me bajakrenh ne kute me bakabên marmã 'ÿr tën kum arê, kute adjwÿnhdjwÿ me bakabên mar ne kute ar o bamã. Gu me kum bajêx karõ, kum bajêx

nhym kute o ngrykmã ajte atemã me'õ'ÿr mrãn kum me bakabên ja jarê.

Nhym bep Metĩndjwýnh kute Abraãomã kabên pydjín arênhkam nhýnh ne atemã me'õ Metĩndjwýnh kuràm rax got kute adjwýnhdjwý kabên marmã? Kati, Metĩndjwýnhbé kumkati pydjii. Kam ne ta tu aminhidji jarên Abraãomã kabên pydjín arên kum,

“Ë, mrãmri dja ba ajo kĩnh ne amã atãmdjwý krãptĩ ngã nhym aptàn kumex. Ba ibê Metĩndjwýnh ne ba amã ikabên. Mrãmri ne ikabênja”, ane.

¹⁷ Nãm kabên pydjín arên kam ta aminhidji jarê. Nãm arým 'ã amim karõn kôt kabên pydjín arê. Nãm akubyn atemã kabên 'õ jarênh kêtumrêx. Nãm ta arým amim pry pydji jarê. Ne kam me kute prĩne amim mar tÿxmã, Metĩndjwýnh kute memã kabên pydji jarênh nhym me kute amim mar tÿxjamã ne kabên pydjín arên kam ta memã aminhidji jarê.

¹⁸ Bir be, kumrêx ne kabên pydjín arên kam adjwýnhdjwý ta aminhidji jarên memã,

—Ba ibê Metĩndjwýnh dja ba ajo kĩnh, ane.

Dja akubyn atemã kabên 'õ jarênh kêtumrêx ne. Dja 'êxnĩ kêtumrêx. Djãm Metĩndjwýnh kabênkam 'êxnĩn kute akubyn memã kabên 'õ jarênhmã got. Arkati. Kam dja gar ja man kam ajte atÿxkumrêx, ajte akĩnhkumrêx. Atÿx ne tu amim kamnhĩxkumrêx ne mã kam ama. Metĩndjwýnh arým gwaj bakukãm gwaj bamã mÿjja mex jarê gwaj mã kam ama. Kute gwaj bapytãrmã ne gwaj arým 'ÿr baprõt nhym arým gwaj bapytàn gwaj bamã mÿjja mex jarê, kàjkwa jarê.

19 Gora gwaj kam batỳx ne tu amim kamnhĩxkumrêx ne mã kam ama. Mrãmri dja gwaj 'ỳr bôx. Kam ne gwaj bakadjwỳnhbê badjumar mex ne baku'ê tỳx ne. Mrãmri ne me kute ngômã kēn rēnh nhym kà arek arij tỳx nhym ngô kute o ba kêt ja pyrāk. Dja gwaj ã bakadjwỳnhbê badjumar mex ne batỳxo ane. Gwaj baje amim Metĩndjwỳnh kabēn kamnhĩx ar o babakam dja gwaj ã bakadjwỳnhbê badjumar mex ne batỳxo ane.

Metĩndjwỳnh nhõ kikreti ja ma. Kadjwỳnhbê Metĩndjwỳnh nhõ mỳjja nēje kubêkāti wajêt. Nhym me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bēnjadjwỳr raxbit 'ỳr ngjēh.

20 Nhym bep Jeju ne ta kàjkwakam ũrkwāti djwỳnhjamã wadjà. Me bakukām ne 'ỳr wabin kum wadjà. Kute me banhirār ne me bajo djuw mex ne me bakadjy Metĩndjwỳnhmã kabēnmã. Dji kubê Metĩndjwỳnh mar djwỳnh djwỳnhkêt. Kubê Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bēnjadjwỳr rax dja rã'ã rã'ã ne. Merkixatek ne kajmã'ã Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhym kam Jeju ijuk'ã kubê Metĩndjwỳnh mar djwỳnh ne me bakadjy Metĩndjwỳnhmã kabēn ne.

7

Jeju kute raxo Merkixatek jakrenh.

1-3 Be, mỳj me'õbê ne Merkixatekja? Nãm krĩbê Xarēkam me ja nhõ bēnjadjwỳr ne adjwỳnhdjwỳ kubê Metĩndjwỳnh pymao kubê kumkati mar djwỳnh. Idji kutewa ne katāt me mrānh nhõ bēnjadjwỳr, Merkixatek. Idji jatāri jadjwỳ ne me umar mex nhõ bēnjadjwỳr. Krĩ nhidjibê ne Xarē.

Me umar mex ne ar bakam ne me tu 'ã kum idji. Me õ bēnjadjwýrjamã, Merkixatekmã ne me me umar mex nhõ bēnjadjwýr ane.

Ije nhym mã ne bãmmē nã ar kute? Kati, e kum bep me kute bãmmē nã noo ar omũnh kêt kumrêx ne me kute ar arēnh kêtê. Kon ne. Ingêtmē kwatynhmē me kute omũnh kêt mexi. Me kute rwýkkôt mar kêt, nã 'õ kurũm rwýkkôt mar kêt ne ajte kute tyk djà kôt mar kêt kumrêx. Nãm tu nhĩ'ãnh tē. Kute Metĩndjwýnh Kra pyræk ne me kadjy Metĩndjwýnh mar djwýnh rã'ã rã'ã ne.

Be, ta ne Abraão kutã tēn kajpan kum kabēn jarēnhõ kĩnhkumrêx ne. Abraão arým mýj bēnjadjwýrja ar'ýr prõt ne ar kubĩn kam akubyn tē nhym Merkixatek kutã tēn kajpan o kĩnh ne.

Nhym kam kum mýjja kwýo ajkij. Kute mýjja kwýo mōrjao ajkij nhym mã o mō. Abraão õ mýjja kunĩ kryre ne kurēn aben kadjy kum kungã. Merkixatekmã apýnh aben kadjy o pôxo tēn kum kungã nhym abenã rēnhkam arým rax nhym kam mã o mō.

⁴ Bir be, me Merkixatek raxja pumũ. Te Abraão bēnjadjwýr rax ne kute nêkrêx pytàrja tu kute kum kwýo o bikjêrja pumũ. Djãm Merkixatek ngri got.

⁵ Atũmã ne mekbê Rewi me õ mýjja jamýnho ba. Mōjdjê ne kukràdjækôt mekbê idjaermã kum,

—Gora me amũ anhõ mýjja wã kwýo ajkjên amũ mekbê Rewibê me kadjy Metĩndjwýnh mar djwýnhmã angã, amũ amikutã memã kwý ngã gé me ta õ nêkrêxkôt amim amý, ane. Nhym me kam ã anen õ mýjja kwýo ajkijn kam amũ amikutã mekbê Rewimã õro tē, me ta õ krôkam me jamã kungã nhym me amim amý. Amē kubê Abraão

tàmdjwỳ nhym mekbê Rewi kute amim amỳnhja tãm ne kubê ò nêkrêx.

⁶ Nhym bep atemã ne Merkixatek. Mekbê Rewi 'õ kêtê. Nãm te kubê mekbê Rewi kêt ne kam tu Abraãobê nêkrêx kwỳo ajkijn kum kĩnh jadjà. Metĩndjwỳnh arỳm Abraãomã kabèn pydjin arèn kum mỳjja mex jarê nhym Merkixatek arỳm kuman kam kôt Abraãoo kĩnh ne. ⁷ Be, mrãmri ne me'õ kute meo kĩnhja ne raxo tãmja jakre. Me rũnh ne me meo kĩnh.

Kam ne ba ar amã,

—Me Merkixatek raxja pumũ.

⁸ Mekbê Rewibê Metĩndjwỳnh mar djwỳnh ne me ò nêkrêxo ba. O ban kêt nhym me pãnh kam-ingrãny amũ ijuk'ã ajte Metĩndjwỳnhmã àpênh ba nhym me ajte memã òro ba. Nhym bep Merkixatek pydji ne tĩn rã'ã rã'ã ne kubê ò mỳjjao mỗ. Ga me Metĩndjwỳnh nhõ pi'òk no'òkkam Merkixatek'ã kute tĩn rã'ã: rã'ã, anhỳrja pumũ. Be, Merkixatek raxja pumũ.

⁹⁻¹⁰ Nhym kam Merkixatek Abraão kutã tẽn kaja nhym kum ò mỳjja kwỳo ajkij nhym mã o mỗ. Nhym kam Rewidjwỳ kute kum òr pyràk. Rewibê ne Abraão tàmdjwỳ. Rewi ne ingêt kukãmãrebê Abraão ngrekam nờ rã'ã, kraxje kadjy kute Rewi bãm djir kêt, ngrekam nờ rã'ãkam ne Abraão Merkixatekmã ò mỳjja kwỳo ajkij. Nhym kam Rewidjwỳ kute kum òr pyràk. Nhym kam amũ atũmã Rewi wajêt ne ruw ne kam amũ abatành nhym kam tàmdjwỳ amim mỳjja jamỳnhho ba, ò nêkrêxkôt me ò mỳjja jamỳnhho ba. Nhym bep Merkixatek mekbê Rewi kajmã'ã nêkrêxo mỗ, Abraão nhõ mỳjjao mỗ.

11 Arão kôpdji'ã mekbê Rewibê me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnhja ne memã Mỏjdjê kukràdjà jarēho tē. Arão ne kubê me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnho kutewa nhym kam tãmdjwỳ mekbê Rewija amũ aben nhjuk'ã kubê Metĩndjwỳnh mar djwỳnh ne Arão kôpdji'ã memã Mỏjdjê kukràdjà jarēn me kadjy Metĩndjwỳnh ma. Nhym me te: kôt kute amijo ba mexmã. Nhym kam atemã me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh 'õ ne kato. Atemã. Arãokôt kêtê. Merkixatekkôt ne kato. Nãm ren me mekbê Rewikôt mex nhym ren atemã ny 'õ kator kêt-kumrēx ne. Nãm me te: amimex ne te: axwe kêt nhym kam kadjy nyja kato.

12 Bir be, atemã ne me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh ny 'õ kato nhym kukràdjàdjwỳ ne kôt atemã. 13 Gwaj banhõ Bẽnjadjwỳr'ã ne idjujarēnhja. ã mũm me ja kurũm ne kato. ãm atemã. Djãm me ja 'õ kubê me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh got? Ne kute Metĩndjwỳnh nhõ ngỏnho ki'ã kum mry bởr got. Arkati.

14 Mekbê Djuda kurũm ne kato. Me ja, mekbê Djuda ne me Metĩndjwỳnhmã àpênh kêt-kumrēx. Nhym me kunĩ arỳm kôt omũ. Djã nãm Mỏjdjê me jamã kum,

—Me ga dja ga me abê me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh, ane got? Kati, mekbê Rewimãbit ne arê.

15 Be, arỳm kute amirĩt tēmja pumũ. Atemã me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh 'õ ne kato. Mekbê Rewi kurũm kator kêtê. Ne kam kute Merkixatek pyràk. 16 Mỳjkôt ne kubê me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh? Djã nãm mebêngỏkre ta Mỏjdjê

kukràdjàkôt kute amũ aben nhjuk'ã abenmã rero tẽn kam Jeju'ÿr bõx ne kum kure nhym kam arÿm kubê me kadjy Metĩndjwÿnh mar djwÿnh? Djãm mekbê Rewi 'õ? Kati. Bir, mÿjkôt? Mÿjja tÿxkumrêx kôt. Ta tu tĩn rã'ã:n kute tĩn o ino rer kêtumrêx. Kam ne Metĩndjwÿnh 'ã me kadjy Metĩndjwÿnh mar djwÿnh nhõ bẽnjadjwÿr mẽ. ¹⁷ Metĩndjwÿnh nhõ pi'òk no'òkkam kute,

“Abê me kadjy Metĩndjwÿnh mar djwÿnh rã'ã rã'ã rã'ã ne. Merkixatek ne akajmã'ã Metĩndjwÿnh mar djwÿnh.

Ga kam Merkixatek nhjuk'ã gadjwÿ abê me kadjy Metĩndjwÿnh mar djwÿnh”, anhÿrja pumũ.

¹⁸ Be, Mõjdjê kukràdjà tũmkôt mekbê Rewi kute aben nhjuk'ã abenmã Metĩndjwÿnh mar djwÿnh rerja ne arÿm tũm ne wãnh nõ. Arÿm kajgo mexi. Kute me utàr kêt. Kam ne Metĩndjwÿnh wãnh kudji nhym nõ.

¹⁹ Mõjdjê kukràdjà kute mÿjjao mex kêt. Nãm me te: kute kôt amijo ba ne te: kôt kute amijo mexmã. Nhym bep ajbir ne Metĩndjwÿnh me bawÿr mÿjja mex jano, Jeju jano. Tãm ne gwaj kamnhìxbê ar baban kôt Metĩndjwÿnh'ÿr bõx. Nhym prĩne raxo, mexo Mõjdjê kukràdjà tũm jakre. Kôtbit ne gwaj Metĩndjwÿnh'ÿr bõx.

²⁰⁻²¹ Be, gwaj banhõ Metĩndjwÿnh mar djwÿnh ny, mextireja pumũ. Kumã ne Metĩndjwÿnh kabẽn pydjìn arẽ. Bep me ja, me kadjy Metĩndjwÿnh mar djwÿnh tũmja ne Metĩndjwÿnh amim me umjÿr kajgon kute memã kabẽn pÿnh jarẽnh kêt. Nhym bep ate ne Jeju. Metĩndjwÿnh kute amim arkam kum kabẽn pydjìn arẽn kum,

“Ba ibê Běnjadjwÿr ne ba arÿm amã ikaběn pydjìn arē. Dja ba atemã ikaběn 'õ jarēnh kêt. Ga dja ga abê me kadjy Metĩndjwÿnh mar djwÿnh rã'ã: rã'ã ne”, ane.

²² Be, Jeju kukràdjà nyja mexo kute tũm jakrenh mexi. Nhym Metĩndjwÿnh kute kukràdjà nykõt me bamã mÿjja mex jarēnhja dja mrãmri me bawÿr bõx. Jeju ta dja Metĩndjwÿnh kaběnkõt mÿjja mex nêje omũnh 'ãno djan me bamã kungã.

²³ Nà, Jeju mexo kute me kadjy Metĩndjwÿnh mar djwÿnh tũm jakrenhja pumũ.

Ë, mÿjja 'õdjwÿ. Me ja ne me krãptĩ. Nãm me aben nhjuk'ã tyk tē. Te kute àpēnh 'ãno ãm rã'ãmãn mã aben nhjuk'ã kubēngētte ne tyk tē.

²⁴ Nhym bep Jeju pydji ne mã: tĩn rã'ã rã'ãn kam mã kubê me kadjy Metĩndjwÿnh mar djwÿnh rã'ã rã'ãn atemã amidjô'ã me'õmã rer kêt kumrēx.

²⁵ Ajbit ne tĩn rã'ã rã'ãkam arek Metĩndjwÿnh mã me banêje kaběn ne me bajo à'wÿr ar ba 'ãno dja. Nãm me bapytàn ar me bajo ba. Nhÿnh me baja? Bir me baje tu amim Jeju kamnhĩxkõt baje Metĩndjwÿnh'ÿr amijo akēxja, me batãm ne ar me bapytàn me bajo ba. Gēdjãm ar me bajo ba rã'ã ne. Gēdja me bapytār rã'ã: ne, rã'ã rã'ã.

²⁶ Bir be, me kadjy Metĩndjwÿnh mar djwÿnh nhõ bēnjadjwÿr rax ã kute anhÿr ne gwaj bamãnhkutã. Nãm mexo uma. Kute axwe 'õ mar kêt kumrēx. Punu 'õ kam nør kêt kumrēx. Nãm mũm mexo amiptà nhym ate me axwe wãnh ar ba nhym Metĩndjwÿnh o rax ne kàjkwamã amiwÿr o wabin kàjkwa nhiby ÿr nhym kam ar ro'ã ar ba.

²⁷ Nà, atemã. Kute me kadjy Metĩndjwÿnh mar djwÿnh nhõ bēnjadjwÿr tũmja pyræk kêt. Djãm kute

Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳr tũm kudjwa myt kunĩkõt ta amijaxwe pãnh Metĩndjwỳnhmã mry par ne bõr ne õr got. Me tãm ne me kumrẽx amijaxwe pãnh kum mry pan kubõn kungãn kam atãri me kunĩ jaxwe pãnh kum mry pan kubõn kungã. Djã nãm ã Jeju me kudjwa ane got? Arkati, nãm ta Metĩndjwỳnhmã me axwe pãnh tyk pydji. Nãm me axwe pãnh Metĩndjwỳnhmã amikanga pydji nhym tũmrãm dja ajte memã tyk kêt ne.

²⁸ Mõjdjê kukràdjãkõt ne me axwe prãm nhym me amim me umjuw. Nhym bep tũmrãm, Mõjdjê kukràdjã arỳm tũmkam ne Metĩndjwỳnh amim krao katon amim kudja. Nhym kam prĩne Metĩndjwỳnh kabẽnkõt amijo ba. Axwe prãm kêt kumrẽx. Dja amũ tũmrãm axwe 'õ kêt kumrẽx rã'ã rã'ã, tãm ne amim kudjan kam kum kabẽn pydjĩn arẽ. Ne kam adjwỳnhdjwỳ aminhidji jarẽn kum,

—Ba ne ba amijo apytãn amim adja. Ga abê imar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳr rax, ane. Be, nãm ã anen kam amim Kra dja.

8

Me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳr ny ne Jeju.

¹ Bir be, ije ar amã arẽn ja ma. Arỳm gwaj banhõ Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳr rax ã kute anhỳrja pumũ. Nãm kàjkwakam Metĩndjwỳnhbê kumkati krĩ djatikam ubõk'ãnh ikõt'ã nhỹ, kubê bẽnjadjwỳr raxkam ubõk'ãnh nhỹ.

² Kubê Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳr ne kam Metĩndjwỳnh nhũrkwãti kadjwỳnhbê kumoka'êkam àpẽn ar ba. Ũrkwãti djwỳnhkam

àpênh ar ba. Djãm me ikrao ne me kum kikre got? Kati, Běnjadjwỳr djwỳnh ta ne amim kikre nhym kàjkwakam dja. Ũrkwã djwỳnh ne ja. Nhym kadjwỳnhbê kumoka'êkam Metĩndjwỳnh nhõ mỳjja nêje kubêkàti wajêt. 'Ỗr ne arỳm wadjàn kam kam àpênh ar ba.

³ Me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẻnjadjwỳr rax kunĩ ne Metĩndjwỳnhmã mry bôn kum kungãn kôt kum kĩnh djà ngã. Kadjy ne amim me umjuw. Nhym gwaj banhõ Metĩndjwỳnh mar djwỳnhdjwỳ mỳj ne kum kungã? Kati, ãm ta ne kum amingã.

⁴ Nãm ren jakam, pyka jakam ar ban ren kubê me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh kêt-kumrêx ne. Ga me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh kumex ne kute Mỏjdjê kukràdjàkôt Metĩndjwỳnhmã kĩnh djà nhõr rã'ãja pumũ. Kam ne ren jakam ar ban ren arỳm kubê me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh kêt.

⁵ Pyka jakam Metĩndjwỳnh nhõ kikreja ne kàjkwakam ũrkwãti djwỳnhja'ã amijakre nhym me kam kam àpênh ar ba. Ô'ã ne pykabê ò kikreja. Nãm Mỏjdjê kute kikre nhipêxmã nhym kam Metĩndjwỳnh prĩne kôt kum 'ã karõ, kute kum 'ã karõ nhym kute kôt kum ipêxmã. Kute kàjkwakam ũrkwãti ja'ã akren kute kôt kum ipêxmã ne kum 'ã karõn kum,
“Gora prĩne inhũrkwãti djwỳnh'ã akren imã ipêx, ane.

Krãnhre'ã ije amã akrejakôt dja ga ipêx”, ane.
Be, mỳjja kàjbê mex ne ja. Kàjkwakam ũrkwã djwỳnh ne mexkumrêx, nhym bep ja, pykabê ja ne ô'ã. Ô'ã ne kam kàjbê mex.

Nhym bep ũrkwã djwýnh ne mrãmri wýnh, mex-tire. ⁶ Nhym àpêhndjwý mextire. Metĩndjwýnh ne kum àpênh ny jarê nhym àpênhja prĩne mexo kute me kadjy Metĩndjwýnh mar djwýnh tũm djàpênh tũm jakrenh. Nhym kukràdjà nydjwý prĩne mexo kute tũm jakrenh. O ne Jeju Metĩndjwýnh'yr mebêngôkreo bôx. Nhym Metĩndjwýnh me bamã kabên pydjın arên kam me bamã mýjja mex jarê. Mýjja mexja ne mexo tũmja jakrenh mex ne. Kôt kukràdjà nydjwý mexo tũmja jakrenh mex ne.

⁷ Nãm ren Mòjdjê kukràdjà ajmã kute kêt nhym ren ajte kukràdjà ny kator kêt kumrêx ne. Nãm ren kutewaja mex nhym ren ijukri ny 'õ kator kêt kumrêx ne.

⁸ Nhym bep kati, nãm kukràdjà tũmja kute me utàr kêt nhym kam pãnh Metĩndjwýnh kukràdjà ny kute me utàrja pãnh o kato. Nãm mekam kĩnh kêt ne memã kum,

“Adjỹm, amũ akati 'õkam dja ba mekbê idjaer kunĩmã atemã ikabên ny 'õ jarênh mãm dji, atemã kukràdjà ny 'õ.

Nà, Djuda aben nhjuk'ã tãmdjwýjamã gêdja ba atemã kukràdjà ny 'õ jarê. Ba ibê Bẽnjadjwýr ne ba me amã ikabên ne.

⁹ Ate ne nyja. Ate ne tũm, ije me akukãmãremã arênhja, tãm ne tũm.

Amrêbê ne ba me akukãmãre pa 'ãbyn pykabê Edjitu kurũm meo ikaton kam ar meo iban memã ikukràdjà ja jarê.

Nhym be nãm me ikabên mar prãm kêt ne arĩk ar ba. Ba kam amipãnh tu me kanga.

Ibê Bẽnjadjwýr ne ba me amã ikabên ne.

10 Bep jakam dja ba mekbê idjaermã ikukràdjà ny jarê. Amũ akati 'òkam dja ba memã ny 'ò jarê.

Ba ibê Bēnjadjwÿr ne ba me amã ikabēn ne.

Me òkre kadjwÿnhbê dja ba ikukràdjà jao adjàn me ajamak krekre'ãdjwÿ pi'òk no'òk ne.

Ne kam meo inhõ me jakumrēx nhym me amipãnh Metĩndjwÿnho ipytàn kam amim ijo Metĩndjwÿnhkumrēx.

11 Djãm me òbikwamē kute abenmã kum, nàr me kamy kute abenmã kum,

'On amim Bēnjadjwÿr djwÿnh ma', anhÿrmã.

Kati, me kunĩ dja arÿm amim ima. Me kàtømmē me rũnhmē me kunĩ dja me amim ima.

12 Ba kam me kute ikam amikràjakam idjukaprĩ ne kam me ikam axweja tu o akno", ane.

Nãm ã Metĩndjwÿnh kukràdjà ny'ã ujarēnh ane.

13 Kute kukràdjà ny jarēnhkam arÿm òbê jao tũm ne. Be, ga mÿjja arÿm tũm tēm ne arÿm biknor 'ÿrja pumũ.

9

Kute pykakam Metĩndjwÿnh nhõ kikreti jarēnh.

¹ Amrêbê ne Metĩndjwÿnh prĩne kukràdjà tũmja, kukràdjà kutewaja'ã memã karõ, kôt me kute ar amijo ba ne kum kabēn ne kum àpēnh kadjy. Nãm me pykabê kum kikren kam kam kum kabēno ku'ê.

² Nãm me kubêkàmē mrykàmē pĩponho kikren ajkwa krekre'ã kubêkà nhô. Kikrebê kumkati ne ja. Kam ne ngônhpôktimē pĩponh ku'ê. Nhym

djwỳ me kute Metĩndjwỳnhmã òr ne pĩponhkam adjwỳrjadjwỳ ikwã. Apỳnh mỳjja ku'ê djàri ne ja.

³ Kadjwỳnhbê ne kumoka'ê. Nhym kam nêje kubêkà wajêt. ⁴ Kam ne kên karỳro kikre kudjỳ djà bôr djàmê kên karỳro pĩo rara krākà djjamê ku'ê. Nhym kên karỳrreo pĩo rara krākà djj kam ne ngònhdja. Kên karỳro ngònhdkam djwỳ nhidjibê “Mỳj ne ja” nỳt ne dja. Nhym kam kam Arão nhõ kô me aêrbê ingrõt ne ôja nõ. Nhym kam kamdjwỳ Metĩndjwỳnh kute amikabên'ã kên no'òkja amê nõ.

⁵ Nhym kên karỳro pĩo rara krākà djjja'ã Metĩndjwỳnh kadjy mrãnh djwỳnh amê ar karõ kàjbê prêkja aben kutã dja. Metĩndjwỳnhbê kumkatiti; Metĩndjwỳnh pymati, Metĩndjwỳnh mexo tuknĩ kadjy mrãnh djwỳnh karõ nhipêx ja dja. Pĩo rara 'ã ijê djà'ã dja. 'Ã ijê djà ja ne me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳr mry kamrõo kaprêprêk nhym Metĩndjwỳnh apỳnh me axwe djàri tu o akno. Aj, djãm on ije ar amã prĩne ja jarênhmã got. Ba ar amã mỳjja 'òdjwỳ jarê.

⁶ Be, nãm ã Metĩndjwỳnh nhõ kikrekam apỳnh mỳjja ku'ê djàri ku'ê ane. Nhym me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh kàtàm myt kunĩkõt kikrebê kumkatikam wangij ne kam kam àpênh ar ba.

⁷ Nhym bep me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳr rax pydji ne kadjwỳnhbê kumoka'êjamã wangij. Djãm myt kunĩkõt? Arkati, kum ngorekambit. 'Yr ngjênh nhõ akati apòxkambit ne 'yr ngjênh pỳnh ne. Nhym ajte kum ngore nhym ajte 'yr wadjà. Akati pỳnhkambit. Djã nãm ýkam 'yr wangij? Kati, mry kamrõo ne 'yr o

wangijn Metĩndjwỳnhmã kungã. Ta amijaxwemẽ me kàtàmja jaxwe pãnh ne kum kungã. Me kute mar kêt ne kute Metĩndjwỳnhkam amikràò ba pãnh ne me ô'ã o mrãn o wangijn kum kungã.

⁸ Jakôt ne Metĩndjwỳnh Karõ memã o amirĩt, me kute me kàtàm Metĩndjwỳnh'ỳr ngjênh kêt kôt mar kadjy. Metĩndjwỳnh nhõ kikrebê kumkati âm rã'ã nhym me kute kukràdjà tũmjao ba rã'ãri ne me kàtàmja Metĩndjwỳnh'ỳr ngjênh kêt kumrêx, kumoka'êjamã ngjênh kêt kumrêx. Me kàtàmja kraxje 'ỳr ngjênh kêt.

⁹ Be, pykabê Metĩndjwỳnh nhõ kikremẽ kôt kukràdjà tũmja ne Kritu kukràdjà djwỳnh'ã amijakre nhym me Kritu kajmã'ã ar o ba. Kukràdjà tũmja ne me ï krākàbito mex. Nãm me kukràdjà tũmkôt te Metĩndjwỳnhmã mry bôn kum kungãn te kum kĩnh djà ngãn mã amikam kute axwe mar rã'ã. Me kute kum mry nhõr djwỳnhja te kum mry bôn kum kungãn kadjwỳnhbê mex kêt rã'ã ne.

¹⁰ Kukràdjà tũmkôt ne me me õ kwỳ krên djãmẽ mỳjjao kôm djà'ã memã karõn mekbê uma. Ne kam ajte me kute apỳnh amiku'õnh djàri memã 'ã karõ, me kute kôt amijo bamã. Apỳnh kukràdjà ja ne me ï krākàbito mex. Metĩndjwỳnh kute mỳjja kunõ ny kajmã'ã ne memã kukràdjà tũmja'ã karõ nhym me ar o ba.

Kritu kamrô'ã ujarênh.

Xim k 2.5; Idja 8.6, 12.24

¹¹ Nhym arỳm Kritu bõx ne arỳm kukràdjà ny, kukràdjà mexo kato. Ne kute kukràdjà nyo kator kadjy kubê me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳr rax ne arỳm Metĩndjwỳnh nhũrkwã

djwýnhmã wadjà. Metĩndjwýnh nhũrkwãti prĩne kute raxo, mexo pykabê ja jakrenh mexjamã wadjà. Mebêngôkre kute ipêx kêt. Me banhõ pykabê mýjja, pĩ, bõ, bànhõr jao kikre nhipêx kêt.

¹² Be, tãm, Metĩndjwýnh nhũrkwã djwýnhbê kumkatimã wadjàn kam amũ kadjwýnhbê kumoka'ê'ýr àr pydji. Djã nãm 'ýr wangij ne akubyn apõx ne 'ýr ngjênh krãptĩ got? Kati, nãm 'ýr àr pydji. Djãm mokaak kamrõ nàr mryti jabatàn nhyre kamrõ ne o wadjà, kute Metĩndjwýnhmã òrmã? Arkati, nãm ta amikamrõo wadjà. Ne o me bapytà. Me bapytàrkumrêx. Gu me batĩn rã'ã rã'ã ne baje o ino rer kêt kadjy.

¹³ Amrêbê kukràdjà tũmkõt ne me mry kamrõo me kamĩ, me akubyn mex kadjy. Nãm me Metĩndjwýnhkam amikràn kam punu. Nhym kam Metĩndjwýnh mar djwýnh mryti djũmre kamrõmê mokaak kamrõo me kamĩ. Ne mryti jabatàn nhyre, kaãnhre bĩn kum adjàn kam prà byn o me punu kaprêprêk. Nhym me kam akubyn mex.

¹⁴ Be, ga mry kamrõ kute kàjbê meo mexja pumũ. Bep Kritu kamrõ ne mrãmri meo mexkumrêx. Metĩndjwýnh Karõ tĩn o ino rer kêtja tãm ne Krituo ban o tỳx nhym kam kõt Metĩndjwýnhmã amingã. Djãm punu ne me kubĩ? Kati, nãm mexo mextire, ajmã kute kêt ne ta Metĩndjwýnhmã amingãn kam kamrõ ajkapĩ. Ta kamrõ ne prĩne me bajo mex. Me batyk ne baje Metĩndjwýnhmã bakre rax ne nĩjar baba kadjy ne gu me bamã bajaxwe kĩnh ne o baba. Nhym kam ta kamrõo prĩne me bakadjwýnhbê me bajo mex gu me kam arỳm bakadjwýnhbê bapijàm kêt ne

amikam bajaxwe'õ mar kêt ne Metĩndjwỳnhmã badjàpênh ar baba, Metĩndjwỳnh tĩnjamã apê.

¹⁵ Kadjy, Kritu kamrô prĩne kute me bajo mex gu me Metĩndjwỳnhmã badjàpênh kadjy ne Kritu kukràdjà nyo kato. Metĩndjwỳnh kute amiwỳr me bajwỳr ne kute me bamã kabên pydjĩn arênh ne kute me bamã mỳjja mex jarênh gu me 'ỳr babôxmã. Nhy m me banhõ mỳjja mexja dja rã'ã rã'ãn o ino rer kêt kumrêx. Mrãmri dja Kritu ã memã o ane. Kadjy ne arỳm me axwe pãnh ty. Me kute kukràdjà tũmja ar o bari ne me Metĩndjwỳnhkam axwe nhy m kam arỳm Jeju amityko o pãnh ne.

¹⁶⁻¹⁷ Bir be, nãm tykkõtbit o pãnh. Nhy m kam ajte mỳjja tykkõtbit ne mỳjja amirĩt. Ga me õbikwa tyk kutã kute abenmã õ mỳjja'ã karõja pumũ. Õbikwaja tyk kutã õbikwamã õ mỳjja'ã karõ ne,

—Godja ba ty ga kam inhõ mỳjja jao mõ.

Ne kam kum õ mỳjja nhidji jarên kum,

—Tãm dja ga o tẽ, ane.

Gêdja kute kum 'ã karõja ty nhy m kam õbikwaja amũ ajte kudjwa ô'ã ar o ba. Me tykkambit ne me ajmãn aben nhõ mỳjja jamỳn mã amũ abendjô'ã o ba. Me tĩn rã'ãkam ne me kute aben nhõ mỳjja jamỳnh kêt. Me tykkambit ne me kute me õ mỳjja kajgo jamỳnh. Bir be, me tykkõtbit ne mỳjja amirĩt. Nhy m kukràdjà tũmjadjwỳ ajte tãm ne.

¹⁸ Nãm me kute kukràdjà tũm kutewaja o bao kurê'ukmã ne Mõjdjê mry kamrõo me kamĩ. Mỳjja tyk ne kamrõ bikapĩnkõtbit ne mỳjjao mex djà.

¹⁹ Nãm Mõjdjê memã Metĩndjwỳnh kabên kukràdjà kunĩ'ã ujarênh kumrêx arê. Metĩndjwỳnh

kute mekbê mỳjja pymaja memã arēnho djan memã kunĩ jarēnh pan kam mry kamrô by, mryti jabatānh nyremē mokaàk kamrô run kam iby ngô run kam pi'ô nhikwỳr ne kadjāt kamrêk jakritare jao krax 'āpren kam pi'ôja mry kamrômã adjàn kam o me kaprêprêk. Metĩndjwỳnh kabēn kukràdjà'ã pi'òk no'òkja kumrêx ne kamĩn kam mebēngôkrejadjwỳ kamĩ. ²⁰ Me kamĩn kam mekmã kum,

“Be, Metĩndjwỳnh kute me amã amikukràdjà jarēnh māmđji ga me aje kôt amijo aba kadjy kamrô ne ja. Gora me 'āno dja”, ane.

²¹ Ne kam ajte Metĩndjwỳnh nhõ kikre kamĩ. Nām kapôtã kukràdjàja kumrêx kamĩn kam kikre kadjwỳnhbêja'ỳr o wadjàn kam adjwỳnhdjwỳ o kamĩ, kukràdjàja kunĩ kamĩ. ²² Bir be, Mòjdjê kukràdjàkôt ne me mry kamrôobit mỳjjao mexo ba. Kamrô kapĩnkôtbit ne apỳnh me axwe djari Metĩndjwỳnh tu me axweo aknon mar kêt kumrêx ne.

²³ Bir be, pykabê Metĩndjwỳnh nhõ kikremē õ kikrekam kukràdjàja ne kàjkwakam mỳjja djwỳnh'ã amijakre. Kam ne Mòjdjê mry kamrôobit ã mỳjjao mexo ane. Nhym bep kàjkwakam mỳjja djwỳ:nh kadjy ne me mỳjja mexbit kum kubĩn kungã. Kàjkwakam mỳjja djwỳnhja kadjy ne me mỳjja mexbit kum kubĩn kungã. Mỳjja mexo kute pykabê mỳjja ja jakrenh. Mỳj ne mex nhym me Metĩndjwỳnhmã kubĩn kungã? Je kum Jeju. Jejubit ne mexkumrêx ne kam Metĩndjwỳnhmã amingã nhym me kubĩ.

²⁴ Djã nām me Metĩndjwỳnhmã kikre nhym kam Kritu kadjwỳnhbê kumoka'êja'ỳr wadjà? Kàjkwakam õ kikre djwỳnhja'ã kute amijakre djãm

kumã ne wadjà? Kati, nãm tu kàjkwamã wadjà. Kum wadjàn arým Metĩndjwýnh kabem djan kum me bajarêho djan me banêje kukràò dja.

²⁵ Djã nãm Metĩndjwýnhmã aminhõr krãptĩ? Kute pykabê Metĩndjwýnh mar djwýnh nhõ bẽnjadjwýr rax kikremã ngjêx krãptĩja pyræk? Kum ngore kunĩkõt kute mry kamrôbito mrãnh ne Metĩndjwýnh nhõ kikre kadjwýnhbê kumoka'êmã o ngjêxja pyræk? ²⁶ Arkati, nãm ren kum aminhõr krãptĩn ren arým tokry krãptĩ. Ren pyka nhipêx totokbê ren arým apýnh tokry krãptĩ. Bep kati, arým pyka kute o ino rerkam arým kator ne kute mekbê axweo apêxmã kute Metĩndjwýnhmã aminhõr mãmджи.

²⁷ Ga Metĩndjwýnh kute me kunĩ'ã amim karõja pumũ. Me kunĩ dja me tyk pydji nhym ijukri dja Metĩndjwýnh memã axwe pãnh jarê.

²⁸ Bir be, nãm ã Kritudjwý tyk pydjio ane. Kute Metĩndjwýnhmã aminhõr nhym me kute bĩn mãmджи. Nãm amijã me krãptĩ jaxwe mẽn kam me pãnh Metĩndjwýnhmã amingã nhym me kubĩ. Dja ajte me bawýr kato. Djãm kute axweo pãnhmã? Kati, kute õ me ja pytãr ne kute meo mõrmã. Pykabê me kute abej ajkam amakja pytãr ne ar meo bamã dja ajte kato.

10

Kritu pĩte'ykam tyk pydji.

¹ Bir be, Mõj djê kukràdjà ne mýjja mextireja kukãm bõx. Kubê wýnh kêt. Mýjja mextire bõx kêttri ne Metĩndjwýnh Mõj djê kukràdjajao kato. Nãm mýjja mex djwýnh'ã amijakre kajgo. Kam kute

meo mex kêt. Metĩndjwỳnh kute me axweo bingrànħ kadjy ne me kum mry pan kubôn kungã. O anhyro ba tãmtã: ĩ arek amũ namẽ amex kunĩkôt o anhyro tẽ. Nãm me te mry pan kamrô kapĩn te kute o amikam axweo apêx ne mexmã te o amijo ane. Me kute Metĩndjwỳnh'yr bikamẽnh prãmja ne me te amijaxweo kêt mã amijo ane. ² Nãm ren me kute Metĩndjwỳnhkôt amijo ba prãmja mry kamrôo ren amikam axweo apêx ne ren mrãmri amikam axwe'õ mar kêt kumrêx ne ren tu mry par krãta.

³⁻⁴ Nhym bep kati, nãm me te o amijaxweo ane. Mryti djũmre kamrômẽ mokaàk kamrôo mrãmri me kute amijaxweo apêx kêt. Nãm me te o amijo anen mã axwe. Mry kamrô kute memã axweo apêx kêt. Nãm tu amex kunĩkôt memã axweo amirĩto tẽ.

⁵⁻⁶ Kam ne Kritu pykamã rwỳk kutã Bãmmã kum, “Nã gãm arỳm amã mry kamrô kapĩnmẽ me kute amã djwỳ nhõrja kĩnh kêt.

Nhym me kute amijaxweo apêx kadjy nàrà m kute mry par ne rã'ã ngõnho kikum rẽnħ ne kute kum angjênh ne kute amã õrja tãm ne ga arỳm abê kĩnh no kati.

Ne kam aje ijo inhĩmã ijã amim karõ.

⁷ Ba kam amã,

‘Metĩndjwỳnh, ota ba dja. Aje amim ijã karõkôt ne ba jãnh dja. Amrêbê anhõ pi'õk no'õkkam aje ijarênhkôt ne ba jãnh dja', ane.”

Nãm ã Kritu Bãmmã ane. ⁸ Nãm kum,

“Mry kamrô kapĩnmẽ me kute amã djwỳ nhõrjamẽ me kute amim axweo apêx kadjy nàrà m mry par ne kute ngõnho kikum rã'ã rẽnħ ne

kute kum angjênh ne kute amã örja tãm ne ga amã kïnh kêt ne abê kïnh no kati”, ane.
 Djã nãm me kupa'ã ar o ba? Kati, mrãmri ne MÔj djê memã kôt 'ã karô nhym me kute kôt ar o ban kute Metïndjwÿnhmã mry par ne kute öro ba. Nhym Kritu Bãmmã kum,
 “Ga abê kïnh no kati”, ane.

⁹ Nãm kum kabên ja kumrêx jarên kam atãri kum,
 “Metïndjwÿnh, ota ba dja. Aje amim ijã karökôt ne ba jãnh dja”, ane.

Bir be, nãm me kute mry par ne kum örja arÿm o apêx. Kute pãnh nyjao katormã ne arÿm tÿmjao apêx. ¹⁰ Metïndjwÿnh kute 'ã amim karökôt ne Jeju Kritu tên ruwn ta Metïndjwÿnhmã amidjwÿnh ngã nhym me kubï. Nãm kute kum aminhörkam me bïn mãm dji. O ne pñne me bajo mex, pñne me bajo mexo mexkumrêx ne.

¹¹ Me ï pÿnhkôt me kadjy Metïndjwÿnh mar djwÿnh aben nhijuk'ã myt kunïkôt ngônho ki kabem ku'ên mry kupê. Nãm me kute Metïndjwÿnhmã mry par ne bôr ne kum örmã bôro ku'ê. Nhym akati nhym tãm ne. Nhym akati nhym ajte tãm ne. Nãm memã axweo apêx kêt kumrêx ne.

¹² Nhym bep ate ne Kritu Metïndjwÿnhmã mÿjja pydji ngã. Nãm kum amingã nhym me bïn pydji. Nãm amijã me axwe mẽ nhym me kam bïn pydji. Nãm me kubï nhym kam tu amijã me axweo apêxkumrêx. Jakôt ne Metïndjwÿnh djubök'ãnh nhÿ, kubê bënjadjwÿr raxkam ubök'ãnh nhÿ. ¹³ Ne kam arek kam amako nhÿ. Metïndjwÿnh kute kurê djwÿnho bikênh mex nhym me kam umaje kuka kôn timereto ku'ên kam tu mÿrbê rôrök nhym kute kwÿ o pardjan kwÿ nhimex, ja ne kam amako nhÿ.

14 Bir be, kute Metĩndjwỳnhmã aminhõr pydji-jakõt arỳm mrãmri tu me'ã mex mẽnhkumrẽx nhym me mrãmri mex rã'ã rã'ã rã'ã. Kute me bajo mex ne kute me bajaxwe kêtõ tẽmja, me bajã ne tu mex mẽnhkumrẽx. 15-16 Nhym Metĩndjwỳnh Karõdjwỳ kõt arẽ,

“Bep jakam dja ba memã ikukràdjà ny jarẽ. Amũ akati 'õkam dja ba memã ny'õ jarẽnh mãmđji.

Ba ibê Bẽnjadjwỳr ne ba me amã ikabẽn ne.

Me õkre kadjwỳnhbê dja ba ikukràdjajao adjàn kunhõ. Ne me amak krekrekamdjwỳ kunhõ”, ane.

Nãm kabẽn ja kumrẽx jarẽn kam atãri memã kum,

17 “Apỳnh me ikam ajaxwe djari, me aje ikam amikrà ar o abajadjwỳ gẽdja ba tu mar krãtan o akno.”

18 Bir be, mrãmri ne Metĩndjwỳnh arỳm o akno. Kam ne me kute amijaxwe pãnh Metĩndjwỳnhmã mry par ne kum õrja arỳm apêx. Arỳm kêt. Arỳm Metĩndjwỳnh kute kam me axweja kunõ biknor-jakam ajte we amijaxwe pãnh mry par ne ar Metĩndjwỳnhmã õro ba. Kati, arỳm kêt.

Me kute Kritu mar'ã ukanga kêtãmã.

Ep 3.11

19 Ë, akmere ar, àpnhĩre ar, mrãmri dja gwaj tu bapijàm kêt ne Metĩndjwỳnh nhõ kikre kadjwỳnhbê kumoka'êmã wangij ne Metĩndjwỳnh 'ỳr bõx ne tu kum amijarẽ. Mỳjkõt dja gwaj bapijàm kêt ne tu 'ỳr wangij? Jejukõt. Gwaj bakadj tyk ne kamrõ bikapĩnkõt dja gwaj bapijàm kêt ne Metĩndjwỳnh 'ỳr bõx ne tu kum amijarẽ ne kum bakabẽn.

20 Pykabê Metĩndjwỳnh nhõ kikre kadjwỳnhbê kumoka'ê nêje, Metĩndjwỳnh krĩ dja nêje ne kubêkàti wajêt nhym me 'ỳr ngjênh kêtumrêx. Nhym bep ajbir Jeju ne me bakadjy Metĩndjwỳnh'ã kutan 'ỳr pry ny dji. Pry kubê Jeju. Kute Metĩndjwỳnhmã ta aminhõr nhym me kute bĩn nhym ajte tĩnkõt ne gwaj tu Metĩndjwỳnh'ỳr mrãn bõx ne wangij ne tu kum bakabên.

21 Be, gwaj banhõ Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳr raxkumrêx. Nãm prĩne Metĩndjwỳnh nhõ me jao ban meo djuw mex ar o ba.

22 Gora gwaj kam tu Metĩndjwỳnh'ỳr mrãn bõx ne tu kum bakabên, on batĩnri 'ỳr mrãn bõx ne kum bakabên. Amrêbê ne Mõjdjê Metĩndjwỳnh kukràdjàkõt kute meo mex kadjy mry kamrõo me kamĩ nhym me kam akubyn mex ne. Ne kam ajte me kute amijo mex kadjy ngõ mexkambit djuwn o jãm amijã ngrã rê. Gwaj baje tu amim Jeju kamnhĩxkam dja gwaj Metĩndjwỳnh kadjy bamex. Jeju ne gwaj bajo mex. ã gwaj bamex tanhỹrkam dja gwaj Metĩndjwỳnh'ỳr mrãn bõx ne tu kum bakabên, on batĩnri 'ỳr mrãn bõx ne kum bakabên. Kwãrĩk wãnh gar ajõ anhõkre kadjwỳnhbê amim,

—Djãm Metĩndjwỳnh imã mex? anhỹr kêt. Dja gwaj tu amim kamnhĩxkumrêx ne katàt bakabênkam tu 'ỳr mrãn kum bakabên. Pykabê gwaj ar babari dja gwaj ã o ane.

23 Gora gwaj mã 'ãno dja. Metĩndjwỳnh kute gwaj bamã mỳjja mex jarênh gwaj baje tu amiwỳr kamnhĩxbê ar babaja ne gwaj arỳm memã arê nhym me kuma. Gwaj gop mã 'ãno djan gop arek amiwỳr kamnhĩxbê ar baba. Kwãrĩk wãnh gwaj 'ã

badjukanga kêt. Metĩndjwỳnh ne arỳm gwaj bamã kabẽn pydjın arẽ. Mrãmri ne kabẽnkumrẽx. 'Êxnhĩ kêtumrẽx ne kute gwaj bakanga kêtumrẽx. Kam dja gwaj amiwỳr kamnhĩx tỳxbê ar baba.

²⁴ Gora gwaj aben ma ne amidjwỳnhbit mar kêt. Dja gwaj bamã aben jabêmãbit abenmã karõ ne ajte bamã mỳjja mexbit kĩnh ne baje o baba'ã abenmã karõ.

²⁵ Gora gwaj abeno babikprõnh rã'ã. Nhyr bep me kwỳ ne me arỳm kum abeno bikprõnh kanga. Nhyr bep kati, gwaj ba dja gwaj o anhỳr kêtumrẽx. Gwaj ba dja gwaj abenmã tỳx jangij, mã Jejukõt gwaj babikamẽn rã'ã kadjy. Metĩndjwỳnh nhõ akati arỳm o rãm ne ja. Kam gêdja gwaj mã abenmã tỳx jangjênh ar o baba.

²⁶ Me kute me bamã Metĩndjwỳnh kabẽn 'êxnhĩ kêt jarênhja ne gu me baje amim marmãn ate mã bamã bajaxwebit kĩnh ne, nhỳnh ne mỳjja 'õ ajte me bajaxwe pãnh tykmã got gu me bamã bajaxwebit kĩnh ne. Arkati, Jeju pydji ne me bajaxwe pãnh ty. Atemã mỳjja 'õ kêtumrẽx. Mỳjja 'õ kute me bajaxwe pãnh tyk ne kute me bamã me bajaxweo bingràn kêt. ²⁷ Nhyr bep ãm mỳjja ti, mỳjja punuti, mỳjja pymati: wã pydji ne me jamã nõ. Me kum Metĩndjwỳnh kurêjamã ne nõ. Memã gêdja axwe pãnh jarẽ ne kam kuwy pôktijamã me kurê. Kumã dja me kurê nhyr me prĩne xêr. Me kajmã'ã ne nõ. Kumã dja me kurê. Djãm uma ngri? Gora ar amikam ajkam ama.

²⁸ Ê, amrêbê me'õ kute Mõjdjê kukràdjakõt amijo ba kêtja nhyr me'õ axwekõt omũ. Birãm me'õ amãnhkrut nàr kon amãnhkrut ne ikjêkêt me'õ

jaxwekôt arým noo omũn arẽ nhym me arým pãnh kubĩ, kum kaprĩ kêt ne tu kubĩ, axwe pãnh.

²⁹ Bir be, kam dja me'õ kute Metĩndjwýnh kra japrýkam mrãmri arým o bikẽnh rax ne. Me kute Mõjdjê kukràdjào bikẽnhkam ne me kute tu bĩn kajgomã. Bep me kute Metĩndjwýnh krao bikẽnhkam dja pãnh rax. Pãnh raxo prĩne kute Mõjdjê kukràdjækôt me kute me bĩn kajgoja jakrenh mex ne.

Nãm me Metĩndjwýnh kra japrý ne kam ajte Metĩndjwýnh kukràdjà ny kadjy kamrõjao mýjja punu, Metĩndjwýnh kute memã kukràdjà ny jarẽnh mãmджи kadjy kamrõ jao mýjja punu. Kra ne tyn amikamrõ kapĩ gu me kam arým Metĩndjwýnh kukràdjà nykôt amijo baba. Kamrõ jao ne me mýjja punu, o mýjja kakrit ne kubê kanga. Jeju kute kamrõ kapĩnkôt ne Metĩndjwýnh memã me axweo ajngrà ne meo mex nhym be nãm me tu kamrõ jao mýjja kakrit ne kanga.

Ne kam ajte Metĩndjwýnh Karõ japrýn kum ngryk jadjà. Metĩndjwýnh Karõ me bakam ukaprĩja, gu me baje te kam amikrà ar o baba nhym mã me bakam ukaprĩ, ja tãm ne me aprý. Djãm ja pãnh kêt got? Mrãmri gédja prĩne Metĩndjwýnh me jao bikẽnh mex ne. ³⁰ Nhýnh me'õja kute memã kum,

“Bajbit dja ba memã amijo pãnh ne. Ba dja ba me axwe pãnh meo ajkẽ”,

anhýrja ne gwaj arým mar mexkumrẽx. Nhym ta ajte memã kum,

“Bẽnjadjwýr djwýnh ta dja õ me jamã pãnh jarẽ”,
ane.

³¹ Metĩndjwỳnh tĩn ne ar ba tãm dja pao meo bikēnh mex ne. Kute pao meo pãnh ja tãm ne uma:kumrēx. Djãm mỳjja wã pyma ngri got.

³² Ē, amrēbê Metĩndjwỳnh kute ar ano bõnh to-
tokbê ja gora ar ama. Nãm me te ar ajo bikēnh
ba gar mã 'ã angrà tỳx ne, ne te atokryn mã 'ã
angrà tỳx ne. ³³ Nãm me me ipõkri ar ajaprỳn
ar akamjêro ba. Nãm ã me ar akwỳo ane gar
anhitepatò ar kuri aku'ên ar omũnhò aku'ên kam
ar ô'ã akà djàn akaprĩn ar omũnhò aku'ê. ³⁴ Nhym
me ajte ar akwỳbê ijê gar ar ô'ã arerek ne akaprĩn
ar omũnhò aku'ê. Nhym me te ar anhõ nêkrêxo
prõt gar kam mã akĩnh. Mrãmri arỳm kàjkwakam
anhõ mỳjja mextirekõt ajamak bẽn kam tu ate
akrà. Kàjkwakam anhõ mỳjja me:xkumrēx. Mexo
kute pykabê ja jakrenh mexi. Tãm gêdja rã'ã rã'ã
rã'ã. Nhym me te pykabê mỳjja jao ar ajo ajkê, gar
kam kàjmã mỳjja ja man mã akĩnh.

³⁵ Bir be, gora ar amã me uma kêt ne atỳx ne
kõt amijo aba rã'ã. Kwãrĩk wãnh gar amã kanga
kêt. Mrãmri dja Metĩndjwỳnh pãnh ar amã mỳjja
mextire ngã. ³⁶ Dja gar arek akràn mã amijo aba
'ãno dja. Metĩndjwỳnh kute ar ajã amim karõ ne
kute ar amã mỳjja jarēnhja kõt dja gar amijo mō.
Dja gar 'ãno djan akràn mã o amõr rã'ãn arỳm kõt
'ỳr bõx. Kute me bamã kabẽn pydji jarēnh ne kute
me bamã mỳjja mex jarēnhja 'ỳr bõx. 'Ỳr bõx ne
amim aby. ³⁷ Metĩndjwỳnh kabẽnkam ne krabê Jēju
akubyn me bawỳr bõx'ã,

“Adjỹm ngrire, dja ĩ me awỳr tẽn bõx. Amrēbê ne
tēm mã krà ne kam arỳm amrē tēm 'ỳr. Dja
tebê amikrà kêt ne.

38 Me kute amikajmã'ã imar ba arým ije memã axwe kêt jarënh nhym me katát mrãnhja dja me mã imar rã'ãn ar ikôt ba.

Gêdja me'õ me umaje akubyn ibê akêx ba kam arým ibê kïnh no kati", ane.

Nãm ã Metïndjwýnh ane. 39 Nhym bep gwaj ba ne gwaj baje ã anhÿr kêtumrêx. Djãm gwaj bamã me uman baje kubê amijo akêx ne kam tu babiknorkumrêxmã? Arkati, gwaj ba ne gwaj tu amikajmã'ã markumrêx nhym arým Metïndjwýnh gwaj bapytàn ar gwaj bajo ba.

11

Me tũmre kute amikajmãtã Metïndjwýnh mar.

1 Ije, mÿjbê ne me kute amikajmã'ã mÿjja mar? Mã ne kute? Bir, me baje amikajmã'ã mÿjja markam ne gu me tu amim kamnhïxkumrêx ne amiwÿr kam amakbê ar baba. Ne tu amim markumrêx ne banhõkre kadjwýnhbê amim,

—Nà, mrãmri dja iwÿr bõxkumrêx, ane. Ne kam ajte me baje banoo mÿjja pumũnh kêtka tu amim markumrêx ne banhõkre kadjwýnhbê amim,

—Nà, mrãmri dja ba ï amũ akati 'õkam omũ, ane. Nã gu me ã amikadjwýnhbê amikajmã'ã mÿjja maro ane. 2 Nãm ã amrêbê me bakukãmãre tu amikajmã'ã Metïndjwýnh maro ane nhym arým mekam kïnh ne.

3 Nã gu me badjwÿ ã amikajmã'ã Metïndjwýnh kute pyka nhipêxkôt maro ane. Nãm kabëno pyka nhipêx nhym kato. Me kute noo mÿjja pumũnh kêtõ ne pyka nhipêx. Nhym arým apõx ne amirït gu me arým kôt omũ. Ne kam amikajmã'ã kute pyka nhipêxkôt kuma, amikajmãtã arënh ma.

⁴ Nãm ã Abeu amikajmã'ã Metĩndjwỳnh maro anen kam ò krit bĩn kugan kum kungã. Nãm kum mỳjja mex ngã. Mexo kute kamybê Kaĩ nhõ mỳjja ja jakrenh. Nhym kam kam kĩnh ne. Ne kum,

—Ga ne ga ajaxwe kêtumrêx. Aje imã òrja ne ba imã kĩnhkumrêx, ane.

Be, nãm tu amikajmã'ã Metĩndjwỳnh ma. Amrêbê ne ty. Nãm te tyn mã me bamã mỳjja jarê. Tĩn mãn prãbê mã me bamã arê ne,

—Dja ga me ã ikudjwa amim Metĩndjwỳnh maro ane.

⁵ Nãm ã Enokidjwỳ amikajmã'ã Metĩndjwỳnh maro anen kam tyk kêt. Nãm Metĩndjwỳnh tu tĩn rã'ão wabi. Nhym me te noo abej aprã. Nhym kêtumrêx, Metĩndjwỳnh kute tu tĩno àbirkam. Kute o àbir kêttri ne 'ã memã kum,

—Tãmjakam ne ba ikĩnhkumrêx, ane.

Nãm ã Metĩndjwỳnh ane. ⁶ Bir be, nhỳnh ne me'ò amikajmã'ã Metĩndjwỳnh mar kêt nhym we kam kĩnh? Kati, me kute amikajmã'ã Metĩndjwỳnh marbit ne mekam kĩnh ne kum me kĩnh. Godja me'ò Metĩndjwỳnh'ỳr bõx prãm jabej gora amikajmã'ã Metĩndjwỳnh ma. Metĩndjwỳnh ne tĩn ne ar ban kam mekam ukaprĩkumrêx ar ba, me kute Metĩndjwỳnh mar prãm ne kute abejja mekam ne ukaprĩ. Ja dja me amikajmã'ã kuman kam kõt Metĩndjwỳnh'ỳr bõx.

⁷ Nãm ã Nõwedjwỳ amikajmã'ã Metĩndjwỳnh maro ane. Metĩndjwỳnh ne kum tĩn jadjã. Anhỳr djwỳnhrãm kute amirĩt kêttri ne kum ngõ tãm jarê. Nhym kam Nõwe umaje kà rax nhipêx ne kam kum prõmẽ kramẽ upãnhmẽ aro wadjàn ar utàn ar aro ba. Nhym ate me kum mã axwe kĩnhja ne

me tu ate krăn ar ban kam tu biknorkumrêx ne. Nhy m bep Nôwe pydji ne amikajmã'ã kuma nhy m Metĩndjwýnh arým kum axwe kêt jarê.

⁸ Nãm ã Abraãodjwý amikajmã'ã Metĩndjwýnh maro ane. Nãm Metĩndjwýnh atemã kum pyka ny jarên 'ýr ano nhy m tẽ. Nãm kum kabên pydjín arên kum,

—Dja ba amã kungã ga tu o anhõ pykakumrêx ne kam kam ar aba, ane.

Nhy m kabên man kam tu 'ýr tẽ, kute amikajmã'ã pyka pumũnh kêt 'ýr ne tu tẽ. ⁹ Nãm tu amikajmã'ã Metĩndjwýnh ma. Amikajmã'ã kuman pyka nyja kam ar ba. Metĩndjwýnh kute kum pyka jarênh ja kam ar ba. Me bajtem nhõ pykakam ar ba. Nãm mrykào kikrekam ar ba. Krabê Idjakmẽ tàmdjwýbê Djakomẽ ro'ã mrykào kikrekam ar ba. Metĩndjwýnh kute Idjakmẽ Djako ar adjwýnhdjwýmã kute pyka jarênhjamẽ ro'ã mrykào kikrekam ar ba. ¹⁰ Mýkam ne Abraão mrykào kikrekambit ar ba? Bir, kýjrũm Metĩndjwýnh kute amim krĩ mex'ã karõn kute prĩne ipêxja kamnhĩxbê ne pykabê mrykào kikre jakam ar ba. Krĩ mex rã'ã rã'ã, krĩ mõr ne tũm ne rôrõk kêt, tãm ne amim kamnhĩxbê ar ban mar ar o ba.

¹¹⁻¹² Nãm ã Xaramẽ mjênbê Abraãodjwý amikajmã'ã Metĩndjwýnh maro ane. Nãm ar te kra prãme ar ba nhy m arým Xara bêngêxte. Te kubêngêxte nhy m kam kra wajêt ne ruw nhy m amim kumý. Metĩndjwýnh arým kum kabên pydjín arên kum kra jarê nhy m kam Xara amikajmã'ã kuman kam,

—Metĩndjwýnh ne kabênkumrêx, ane.

Nhy m kam kute kum kra jarênhja wajêt ne ruw nhy m kumý. Te kubêngêxte ne amim kra mý. Kam

ne Abraão pydji kurûm me kamingrãny apôx ne kumex. Arým kubêngêtte kute amikam kô krãn mexo tẽmkam ne kra dji. Nhyam amũ aben nhijuk'ã kam tãmdjwý aptàn kumex. Tãwã pydji kurûm ne me krãptĩ apôx ne kam kam aptàn kumex ne kute mrãmri kàjkwakam kanhêtire pyrãk. Ne kute ngô rax mýrri pykati ngrà ja pyrãk. Pykati ngrà tãm ne me o itun te kute abenã akremã nhyam krãptĩ: anen amũ ajkamẽ nhyam me te o ane. Nãm ã kam tãmdjwý amũ àptàr ne kumex o ane.

¹³ Ije ar amã ar tũmre jarẽnhja ne ar kunĩ amikajmã'ã Metĩndjwýnh mar rã'ãn ty. Metĩndjwýnh kute kabẽn pýnho memã mýjja jarẽnhja, kabẽn ja jarẽnh ja ne ar kraxje kute amim byr kêt ne ty. Nãm ar kute amybým noo omũnhmãn prãbê amikukãm kuman tu amikam kĩnhkumrẽx. Ne memã kum,

—Me bajtemkam ne bar iba. Me õ pyka prokam ne bar iba. Pyka ja ne inhõ pyka djwýnh kêtumrẽx, ane.

¹⁴ Me ja ne me kute õ pyka jabej rã'ã, kute kàjkwakam õ pyka djwýnhja jabej rã'a kam ã kabẽn ane. ¹⁵ Nãm ren ar õ pyka kurûm kator ja tẽn o aman arým ren mã ajte akubyn 'ýr tẽ. ¹⁶ Nhyam bep kati, kàjkwakam ar õ pyka mextire ja ne ar o aman kam 'ýr tẽm prãmã ne kam ã kabẽn jarẽnho ane. Kam ne Metĩndjwýnh kum ar kĩnhkumrẽx. Nhyam ar kute Metĩndjwýnhmã kum,

—Ar imã akĩnhkumrẽx. Apydji ne ga abê ar itĩn djwýnh, anhýrkam djãm kam Metĩndjwýnh jãm Ar kubê krãmã got, arkam pijãmmã got. E kum kati, kum ar kĩnh raxkam ne ar kutêp krĩ mex nhipêx ne.

17-18 Nãm ã Abraão amikajmã'ã Metĩndjwỳnh maro ane. Nãm Metĩndjwỳnh Abraão kute Metĩndjwỳnhkõt ar amijo ba jabej kabin kra'ã ku'uw. Nhym bit kute krabê Idjak bĩnmã, kute bĩn ne kum õrmã bit kute bĩnmã. Amrêbê Metĩndjwỳnh kute kum kra pydji jarēnh ja ne bit kute kum bĩnmã. Kra ja'ã, kra pydji ja'ã ne Metĩndjwỳnh kute kum,

“Akrabê Idjak ja gêdja amũ aben nhijuk'ã kam tãmdjwỳ krãptĩkumrêx”, anhỹrja.

Kra ja ne Metĩndjwỳnh kum arê nhym kam bit kute bĩn ne kum õrmã. ¹⁹ Nãm õkre kadjwỳnhbê amim,

—Metĩndjwỳnh dja akubyn imã o tĩn, ane. Ne kam bit kute bĩnmã nhym kam Metĩndjwỳnh nêje kukràn akubyn kum nê ne kam mrãmri kute akubyn o tĩn pyræk.

²⁰ Nãm ã Idjakdjwỳ amikajmã'ã Metĩndjwỳnh maro ane. Ne kam krabê Djakomẽ Ixau arkum kĩnh djà jarē, ar kukãm ne arkum kĩnh djà jarē. Ar õ mỳjja kute amirĩt kêtri ne ar kukãm amũ arkum kĩnh djà jarē.

²¹ Nãm ã Djakodjwỳ amikajmã'a Metĩndjwỳnh maro ane. Nãm amũ krabê Jôdjekam kra amẽ aro kĩnh. Arỳm kubêngêtte, arỳm bikati mex ne kam mõn amikakêkõt kajpar djà djan kam Metĩndjwỳnhmã rax jarēn kam tãmdjwỳjamã kum,

—Gêdja Metĩndjwỳnh ar ajo kĩnh, ane. Nãm ã arkum ane.

²² Nãm ã Jôdjedjwỳ amikajmã'ã Metĩndjwỳnh maro ane. Tyk kutã ne amũ anhỹr djwỳnhhrãm mekbê idjaer pykabê Edjitukurũm katormã arē. Ne prĩne memã ta amiji'ã karõ, me kute 'io mõrmã ne memã 'ã karõ, me kute 'io mõr ne kute õ pyka

djwÿnhkam adjàrmã, Metĩndjwÿnh kute kum pyka jarēnhjakam kute adjàrmã.

²³ Nãm ã Môjdjê nãmē bãmdjwÿ amikajmã'ã Metĩndjwÿnh maro ane. Nãm ar rwÿk totokbê o apdju. Bēnjadjwÿr raxbê Parao ne me kra my apôx nhym me kute me parmã arē. Nhym arkum bēnjadjwÿr rax kabēn pyma kêt mex ne tu o apdju, ar kute bĩn kêt ne tu o apdju. Nãm ar kra mextire pumũn kam Metĩndjwÿnh kanàrràm tu o apdju. Nhym o bipdjur'ã mytyrwÿ amãnhkrut ne ikjêkêt nhym kam ar têtêtikam kunhō.

²⁴ Nãm ã Môjdjêdjwÿ amikajmã'ã Metĩndjwÿnh maro anen kam arÿm abatànħ ne kam krô'ã nãja kanga. Parao kra kute amim prĩrũm mÿnhja tãm ne nã kanga. ²⁵ Nãm,

—Kwãrĩk wãnh ba ijaxwejao amikĩnh kêt. Kwãrĩk wãnh wãm memã nõ. Godja ba arĩk ar ibaja kwÿ ngrire ne o amikĩnh? Kati, gēdjãm wãm kunĩ nõ. Ba gēdja ba Metĩndjwÿnh nhõ me jakôt itokry, ane. ²⁶ Môjdjê ne Kritu kajmã'ã tokry, Bēnjadjwÿrbê kumkati kajmã'ã tokry. Nhym amũ tũmràm Kritu bôx ne adjwÿnhdjwÿ kôt kudjwa tokry. Nãm me kum kurēn aprÿn prĩne o ajkē nhym tokry rax ne. Nhym Môjdjêdjwÿ Kritu kajmã'ã kàjbê ã tokry ane.

Nãm,

—Kwãrĩk wãnh me kum ikurēn wãnh ijapry kwãrĩk wãnh rã'ã. Ba gēdja ba Bēnjadjwÿrbê kumkati kajmã'ã itokry, nhym bep ate gēdja Edji-tukam nēkrēx kumexja wãnh memã nõ. Nhym bep ba dja ba Bēnjadjwÿrbê kumkati kajmã'ã itokry. Tãmbit ne ba imã kĩnh, ajbit ne imã mex, ane. Nãm amũ amikukãm Metĩndjwÿnh kute kum pãnh mÿjja

mextire nhõrmã amikukãm kuman kamnhĩxbê ar ban kam ã o ane.

²⁷ Nãm ã amikajmã'ã Metĩndjwýnh maro anen kam kum bēnjadjwýr rax pyna kêt mex ne pykabê Edjitu kurũm kato. Bēnjadjwýr rax te kam ngry:k. Nhyam kam kum uma kêt mex ne tu kurũm tē. Kute noo amim Metĩndjwýnh pumũnh pyræk. Metĩndjwýnh pumũnh kêtja ne kute noo omũnhmãn prabê akrãnmã amijo ba rã'ã ne akubyn akēx kêt kumrēx ne.

²⁸ Nãm ã amikajmã'ã Metĩndjwýnh maro anen kam Metĩndjwýnh me irôbê mrãnh nhõ akati man kam me kute kamrôo kikre'ã ijê djã kamĩnmã memã arê. Metĩndjwýnh kadjy mrãnh djwýnh kute me imexmã me irôbê mõr ne kute mekbê idjaer kutewa par kêt kadjy. Nãm tu amikajmã'ã kuman kam me kute kamrôo kikre 'ã ijê djã djymã memã arê nhyam me o amiptãro ba.

²⁹ Nãm ã mekbê idjaerdjwý amikajmã'ã Metĩndjwýnh maro anen ngô rax nhidjibê Kamrêk'ýr bõx nhyam tu memã ngô ngrà rê nhyam me kam 'ã mõn rê. Mrãmri ne kute atýxkam pyka ngrà ja pyræk, nhyam me kam mõn 'ã rê. Nhyam mekbê Edjitu mekôt me kudjwa bit 'ã rênmã mõ nhyam tu ngô meo ajkamuw ne me imex ne.

³⁰ Nãm ã mekbê idjaer amikajmã'ã Metĩndjwýnh maro anen krĩraxbê Djeriko nêje pyka tỳx nhipôkjamã ipôko dja. Nãm me Metĩndjwýnh kabēn man kam kabēnkôt krĩmã ipôko dja. Nhyam akati nhyam me ajte tãm ne. Nãm me ã kum ipôko anhỹro dja nhyam me'ã akati amãnhkrut ne amãnhkrut ne amãnhkrut ne ikjêkêt nhyam arỳm nêje pyka tỳxja te tỳx ne tu ajkaten rôrôk ne kumex. Nhyam kam 'ãnh

mekbê idjaer kurê djwýnhja'ÿr wadjàn me'ÿr prõt ne.

³¹ Nãm ã me kuprÿ 'õbê Rabe amikajmã'ã Metĩndjwýnh maro anen kam amiwÿr mekbê idjaer àpkàro mrãnh djwýnho wadjàn arkum kabẽn mex jarẽn ar udju ne. Kam ne mekbê idjaer me kute Metĩndjwýnh kabẽn mar prãm kêtja kunĩ nhimex ne kam kute Rabe ar bĩn kêt nhym ar ajbit me kuràm tĩn ne.

³² Bir be, djãm arek ar amã me'ã idjujarẽnh itẽmmã? Nàr kon, birãm aje. Dja ba Djidjiãomẽ Barakimẽ Xãxãomẽ Djetemẽ Dawimẽ Xamuwemẽ Metĩndjwýnh kabẽn jarẽnh djwýnhmẽ me ja kunĩ'ã idjujarẽnh tẽ nhym arÿm ijã akamàt ne.

³³ Nãm me amikajmã'ã Metĩndjwýnh man kam kurê djwýnh'ÿr prõt nhym Metĩndjwýnh memã me kurê djwýnh rerek mex ne, nhym me mekbê pyka pytà. Nãm me katàt meo ba nhym kam Metĩndjwýnh kabẽn pÿnho memã mÿjja mextire jarẽ. Nãm me Metĩndjwýnh kanàrràm kum rop djàkrêbê rijão pyma kêtikumrẽx ne. Rop kute krẽnmã ne me rop nhũrkwãkam kumẽ nhym Metĩndjwýnh rop jajkwa ajmã o nhym ajkwa pôt ne krẽn kêtikumrẽx ne.

³⁴ Nãm me Metĩndjwýnh kanàrràm kum kuwy pyma kêt mex ne. Me kute kuwymã ar rẽn nhym ar xêt kadjy nàràr ne me kuwy pôk jabatãnhmã ar kurẽ nhym Metĩndjwýnh ar'ã kuwy bĩn ar utà. Nãm me Metĩndjwýnh kanàrràm ar ba nhym me bit kute pao me imexmã nhym Metĩndjwýnh me utà. Nãm me Metĩndjwýnh kanàrràm ar ban katyk mex ne ar ba nhym Metĩndjwýnh akubyn meo tÿx. Nãm me abenwÿr prõtka Metĩndjwýnh kanàrràm ar ban

kam amijo aptàn kàjbê kurê djwýnh rě nhyh me bajtemja me umaje prôt. ³⁵ Nhyh me niredjwý amikajmã'ã Metĩndjwýnh ma nhyh akubyn memã õbikwa kwýo tĩn.

Nhyh be nãm me kwý amikajmã'ã Metĩndjwýnh ma nhyh me me kupa. Nãm me te memã kum,

—On me Metĩndjwýnh kanga ba me me apar kêt. Dja ga me mã 'ã angrà ba kam me prĩne me ajo ajkê, ane. Te memã ane nhyh me amibê kanga kêtumrêx ne 'ãno dja. Metĩndjwýnh kute akubyn meo tĩn nhyh me õ pyka mextirekam ar bamã ne me kanga kêtumrêx nhyh me prĩne meo ajkên me par punu nhyh me tokry:n ty.

³⁶ Nãm me me kwý japrýn me'ã keket ne kam me kaprêprê:k ne prĩne mrykào me kà noxnox nhyh kam mrykàkôt me kamrô kukrykry ne. Nãm me me kwý djuwpren mekbê ijê djàkam me kurê.

³⁷ Nãm me kěno me kwý titik ne me kupa. Nãm me pĩ kokjêr djào, kàxkakjêro me kwý jakàn me kupa. Ne kàxdjwa kajgoo me kwý pa. Nhyh me amim mrykĩ'ãtomti, mokaàk kào kubêkàn kayn angij. Me õ mýjja kêtka me õ nêkrêx kêtka me me ar ba. Nhyh me prĩne meo ajkê nhyh me tokryn kaprĩre ne ba. ³⁸ Nãm me kapôt kukritkam ar ba, krãnhrekam ar ba, kěnkrekam ar ba, pyka krekam ar ba. ãm me mexkumrêx. Pykabê me ja ne me mexo me ja têt kêtumrêx ne.

³⁹ Bir be, me ja kunĩ ne me amikajmã'ã Metĩndjwýnh ma. Nhyh kam Metĩndjwýnh ne me jamã,

—Mrãmri me amexkumrêx. Nã bãm me akam ikĩnhkumrêx, ane.

Nhym bep kraxje me tûmre ja kute byr kêt rã'ã. Metîndjwÿnh kute kabên pÿnho memã mÿjja jarênhja ne me kute amim byr kêt rã'ã. ⁴⁰ Adjÿm, Metîndjwÿnh ne arÿm me bakadjy amim mÿjja mex'ã karõ. Me bakunî kadjy ne prîne amim mÿjja'ã karõ mextire. Djã nãm kute me tûmrebit pytàrmã? Kati, arÿm ne me bajãdjwÿ amim karõ. Nhym kam mexkumrêx. Mexo kute me tûmre pytàrja jakrenh mexi. Kute me tûmre jamê ro'ã kute me bajo mexmã. Gu me batipydjïn bamexo bamexkumrêxmã ne amim me bajã karõ. Be, tãm ne ja.

12

Metîndjwÿnh kra kunîmã uwêk màt.

¹⁻² Be, me kume:xja pumû. Me kute amikajmã'ã Metîndjwÿnh marja me tãm ne me krãptîi. Me tãm ne ne me bamã ipôk ne me banhirãn kumex. Kam dja gwaj me ja kudjwa Jeju 'ãno djan kanga kêt. Ê, mrãmri ne me kute aben rerkam mÿjja kute me kukrà nhym me kute o pôx ne amikôt rênh ne kajkrit ne prôt mex ja pyrãk. Dja gwaj ã mÿjja kute gwaj bakukràja jãm aminêje kunî rênho ane. Gwaj bajaxwe kute gwaj bajamÿnh tÿxja jãm aminêje kurên kurên kam arÿm mrãmri bajaxwe kêt kam katàt ar amijo baba mexkumrêx ne. Gora gwaj 'ã badjukanga kêt ne mrãmri katàt amijo tèn inomã kumê. Kute mrãmri ne me kute aben rerkam amikukãm mÿjja pumûnh ne kam kambit no pymjÿr tÿx mex ne atemã mÿjja 'õ pumûnh kêt ne 'ÿr prôtja pyrãk.

Dja gwaj ã o anen amikukãm Jejubit man kôbit bajamak bën ne baje ibej atemã mÿjja 'õ mar kêt ne Jeju'ÿrbit baprôt ane.

Jeju ta ne gwaj bajamak bô gwaj tu amim mar kumrêx. Nhyim ajte gwaj bajamak bônho tẽ gwaj arÿm amim mar rax ne. Tãm dja gwaj 'ãno djan kanga kêt ne. Nãm amũ amikukãm kĩnh djà man kam mete pĩte'ykam bĩnja kum uma kêt kumrêx. Djãm me pĩte'ykam arikkam pijàm ngri got. Nãm amikam pijàm mar kêt ne tu ate krãn arek amijo tẽ. Kam ne Metĩndjwÿnh arÿm 'ã bẽnjadjwÿr rax mẽ nhyim Metĩndjwÿnh krĩ djatikam ubók'ãnh ikò'ã nhÿ.

³ Gora ar amikam Jeju man amikam arerek kêt. Me axwe ne me kum kurên prĩne o ajkẽ nhyim kam tu arek dja, tu ate krãn dja. Gora ar aman kudjwa arek o tẽn amikam arerek ne akaprĩ kêt ne arek kôt o tẽ. ⁴ Djã nã gãm ar Jeju kudjwa akamrô ajkapĩn ty got? Kati, ar ajaxwebê aku'ê tÿxkam kraxje ajõ akamrô bikapĩn kêt. Kraxje me kute ar ajõ bĩn kêt rã'ã.

⁵ Djãm arÿm ne gar Metĩndjwÿnh kabẽnja o akno? Arÿm kute ar ajõ kran kam kute ar amã tÿx jadjarmã ja. Djã nã gãm ar o akno? Nãm ar amã, “Ë, akmere, gêdja Bẽnjadwÿr amã uwêk màt kwãrĩk wãnh ga aprÿ kêt ne kam amikati kêt. Gêdja amã bën tÿx ga akaprĩ kêt. Mÿkam?”

⁶ Bir, kum me abêjamã ne uwêk màt. Ne kute meo krajadjwÿ kunĩmã uwêk màt ne, me katàt mrãnh kadjy”, ane.

⁷ Bir be, Metĩndjwÿnh kute ar amã uwêk màtkam dja gar tu arek dja. Kôt ne Metĩndjwÿnh kute ar

ajo kra. Nhÿnh ne me prÿre 'õ bãm kute kum uwêk màt kêt? ⁸ Bir be, Metÿndjwÿnhdjwÿ kute kra kunÿmã uwêk màtja pumÿ. Me katàt mrãnh kadjy ne kramã uwêk màt. Mÿj me ne Metÿndjwÿnh memã uwêk màt? Kute me bajo kra djwÿnhja. Nãm ren kute gajbit amã uwêk màt kêt ga ren abê kra djwÿnh kêt kumrêx ne ren kam abê krô'ã me kute adjir pyræk.

⁹ Ga me babãm bêngôkre kute me bamã uwêk màt gu me bapijàm djàje banhibôn bakrÿn amikam baje kabên maro bakrÿja pumÿ. Bir be, gwaj pykabê gwaj babãmja kuràm kàjkwakam Babãmja kabên maro nhÿ, gwaj badjumar mex ne ar baba kadjy, amikam kabên maro nhÿ. ¹⁰ Pykabê gwaj babãm bêngôkre kute gwaj baprÿrerÿm gwaj bamã uwêk màt. Me ta kute amimarkôt ne gwaj bamã uwêk màt ne. Nhym bep Metÿndjwÿnh ne gwaj bamex kadjybit gwaj bamã uwêk màt ne. Ta mexo mexkumrêx kôt gwaj bamex kadjy.

¹¹ Djãm me kute memã uwêk màtkam tokry ngri got. Kam ne me tokry:n kam kaprÿre ne. Nhym bep amÿ atÿmã gêdja arÿm umar mex ne katàt mrã. Arÿm kute mar ne kôt amijo têmkam gêdja umar mex ne katàt mrã.

¹² Bir be, kam dja gar on ajte amikam atÿx ne arek kôt amijo tẽ. Kute mrãmri ne me krÿ'ÿr mrãnh ne katyk me:x ne mrãnh ne kôno birênh mrãnh ne kute krÿo rãm ne jao mrãnh ne arÿm ajte ïmẽ ikra àdjôn timer ne arÿm ajte mrãnh tÿx ne arÿm arek mrãnh ja pyræk. Dja gar ã amikam atÿx ne arek kôt amijo atêm o ane. ¹³ Nã, dja gar kôt amijo tẽn katàt amiprywã djin arek 'ã mō, katàt ar abenkôt amrãnh kadjy. Gar aje Jeju mar tÿmwã arek me

kute amim Jeju mar rerekwãmã mõn amõr mexo mõ gê me arek ar akõt mõ. Ar akõt mõn 'õ abenbê màt kêt. Me kute amim Jeju mar rerek ne me kute mrãmri ne me mex mã ba nhym me par tâtäk mekõt 'ok ba pyræk. Gêdja kute mar rerekrewã ar akõt tēm rerekre ne tē:n kam arým amũ tēm tỳx ne arým amũ mrãnh mex, arým Jeju mar tỳx ne.

Me kute axwebê amijãno ãmmã.

¹⁴ Gora ar amũ me wã kunĩmã akabēn mexbit jarēn angryk kêt, gar kam adjumar mex ne ar aba. Gora ar Metĩndjwỳnh mexo amexkumrēx. Kam dja gar Metĩndjwỳnh pumũ. Dja gar Metĩndjwỳnh mexo amex kêt ne Bēnjadjwỳr'ỳr abõx ne omũnh kêt kumrēx ne.

¹⁵ Ë, Metĩndjwỳnh ne ukaprĩkõt me utà. Gora ar amijãno dja, ar ajõ Metĩndjwỳnh djukaprĩjabê jãm akrãn 'ỳr abõx kêt karõ. Gora ar amijãno dja. Dja gar ajõ ajaxwemo krax ne kam aje mỳjja djỳ pyræk, aje akrõre djỳ pyræk. Kute mrãmri ne me kute akrõo tep ka'õnh nhym kute prĩne ngõ jaēr ne kute tep nhimexo ba ja pyræk. Gora ar amijãno dja. Dja me'õ axwemo krax ne kam amikõt me akrãptĩmã axwe jangij. Gora ar amijãno dja.

¹⁶⁻¹⁷ Ne ajte ar ajõ aprõ prãm karõ nhym me niredjwỳ 'õ mjēn prãm karõ gora ar amijãno dja. Kwãrĩk wãnh ar ajõ abê Ixau kêt. Gora ar amijãno dja. Ixau ne pykabê mỳjja kakritjabit kum kĩnh ne kam kỳjrũm mỳjja mextire ja kum kĩnh kêt kumrēx. Ixau ne kutewa nhym kam kõt bãm kute Metĩndjwỳnhmã kum,

—Dja ga o rax ne o kĩnh, anhỳr kadjy nàrà̀m kute kum õ nēkrēx kunĩ rer kadjy nàrà̀m bit 'ã no tỳx.

Nhym Ixau kute àkurbit mar ne kam kamyjamã ò kwý krên djà pydji pãnh mýjja kunĩ kanga. Nhym kam tũmrãm kum kĩnh ne kam te 'ã o ane. Nhym bãmjã nê ne. Nhym amim ngryk ne te mýrkam 'ã bãmo ane. Nhym tu ate krã. Ja ne gar arým ama. Gora ar amijãno dja.

¹⁸ Ë, ate ne Metĩndjwýnh amrêbê me bakukãmãremã kukràdjã tũmjao kato nhym bep ate ne ajbir me aga akamingrãnydjwýmã kukràdjã nyo kato.

Amrêbê ne me bakukãmãre krãnhbê Xinaj'ýr mõn bõx. Nhym põ:ko nhỹ nhym kũm kakrãtyk ne kum ipõk nhym kam kam akamãt kô ty:k ne. Nhym nadjwý kam krar ne adjêho dja. ¹⁹ Nhym potidjwý kakõr tỳx ne, nhym Metĩndjwýnhdjwý òkreti:rekam kabên. Nhym me kuman kam umaje amra:n kum,

–Kwãrĩk wãnh ga ajte me imã akabên kêt, ane.

²⁰ Nhym Metĩndjwýnh arým memã,

“Kwãrĩk wãnh me krãnh kupênh kêt. Dja ga me abêngõkre 'õ nàr mry 'õ krãnhreja kupê ga me arým kêno titik ne abĩ”, ane.

Nhym me kuman kam umaje àmrao kumex. Te ku'ê tỳxmã. ²¹ Nhym Mõjdjêdjwý omũn kam, “Ije kum bep imã uma. Nã bãm umaje itertet ne”, ane.

Djãm uma ngri: got. Nãm ã pykabê Metĩndjwýnh nhõ krãnh ane. 'Ýr ne me bakukãmãre bõx.

²² Nhym bep ajbir ne Metĩndjwýnh me akamingrãnymã kukràdjã nyo kato ga kam ar krãnhbê Xijão, Metĩndjwýnh nhõ pyka'ýr mõn bõx. Kàjkwakam ò pykabê Djeruxarê'ýr bõx. Kam ne Metĩndjwýnh tĩn ne ar ba, nhym kadjy mrãnh

djwÿnhdjwÿ kamã ar ba. Kadjy mrãnh djwÿnh krãptĩ. Me'ã akre kubê 1.000.000 krãptĩ. Nãm me'ã akre kute pi'ô pyræk ne kÿnh tire ne kute Metĩndjwÿnhmã rax jarënhmã ar aben pydjin ba.

²³ Kamãdjwÿ ne Metĩndjwÿnh nhõ me ja kunĩ aben pydji. Metĩndjwÿnh nhõ me ja kumrêx kute amikajmã'ã marja ne me aben pydji. Amrêbê kute kàjkwakam pi'òk no'òkkam me idji janhôrja tãm ne arÿm kamã 'ã aben pydji. 'ÿr ne gar bôx. Bënjadjwÿr rax kute me kunĩmã pãnh jarënh djwÿnh kubê ne Metĩndjwÿnh, 'ÿr ne ga me bôx. Ne ajte me karõ, me pykakam ar bari katåt mrãnh nhym Metĩndjwÿnh kute me'ã mex rënh, me ja karõ'ÿr ne gar bôx.

²⁴ Be, Jeju'ÿr ne gar bôx. Jeju kute me bamã kukràdjà ny jarënh mãm dji ne kute o kator, ne kute ta kamrô bikapĩnkôt me bajo mex, 'ÿr ne gar bôx. Jeju kamrô kute mexo Abeu kamrô jakrenh mexi. Amrêbê ne me bakukãmãrebê Abeu tyn kamrô ajkapĩ nhym me omũn kam pãnhbit jarë,

—Gora gê on o pãnh, ane.

Nhym bep me kute Jeju kamrô markam ne me,

—Metĩndjwÿnh ne Jeju kamrôkôt tu me bajaxweo akno, ane.

Be, Jeju mextire'ÿr ne gar bôx.

²⁵ Bir be, kam ne ba ar amã,

—Gora ar amijãno dja gê Metĩndjwÿnh ar amã kabëno dja. Kwãrĩk wãnh ar ajõ kabënbê jãm akrã kêt. Gora ar ama.

Ë, amrêbê Mõjdjê kute pykabê memã kabën jarënhkam me'õ kabënbê jãm krãn ar ba djãm kute kum o pãnh kêt mã? Kati, Metĩndjwÿnh ne prĩne memã o pãnh. Nhym bep ajbir ne Metĩndjwÿnh kàjkwa kurũm me bamã kabën jarë. Nhym mexo

amrêbê pykabê kabên ja jakrenh mex ne. Be djâm gwaj badjwý kabênbê jâm bakrã djâm kute gwaj bamãdjwý o pãnh kêt mã? Arkati, dja prîne gwaj bamãdjwý o pãnh. Me kute Metĩndjwýnh kabên marbê jâm krãja gêdja meo bikênh mex ne, ne kam me kute Môjdjê kabên marbê jâm krã ja pãnh akrenh mex ne.

²⁶ Amrêbê ne kabêno pykabit karnggrôr kajgo nhym tertet. Nhym bep ajbir ne kabên pydjín arên memã,

“Djâm pykabit ne ba ije karnggrôrmã? Dja ba ï ajte kãjkwadjwý karnggrô”, ane.

²⁷ Be, kute “Dja ba ajte” anhÿrja ma. Metĩndjwýnh kute mÿjja kunĩ nhípêx ja gêdja ajte karnggrô nhym tu apôx ne rôrôk ne kunĩ akuno. Nhym bep mÿjja jarij tÿxjabit dja arek arij. Tãm ne rôrôk prãm kêt kumrêx.

²⁸ Be, Metĩndjwýnh nhõ mÿjja dja rôrôk prãm kêt kumrêx. Metĩndjwýnh kute ô pykakam ar me bajo baja gêdja tÿm prãm kêt kumrêx ne arek gwaj bamã nôr rã'ã rã'ã ne. Tãm ne me bamã arê gwaj tu 'ÿr babôxkumrêx. Kadjy, Metĩndjwýnh kute ô pykakam ar me bajo baja tÿm prãm kêt tãm ne gwaj bamã nôr rã'ã, kadjy dja gwaj bakĩnhkumrêx ne ar baban kum amikĩnh jarê. Kum amikĩnh jarên kum rax jarên kam kum badjãpênh mex tire gê gwaj bakam kĩnhkumrêx. Gora gwaj kam bapijãm ne bamã uma. ²⁹ Djâm uma ngri got. Dja prîne meo apêx. Kute mrãmri ne kuwy pôkti kute prîne mÿjja bôr ne o apêx ja pyrãk. Dja ã Metĩndjwýnh meo apêxo ane.

*Kute memã 'ã karõo ino rer.
Kor 1.10; Tex k 4.1; Ped k 2.11*

¹ Gora ar abeno akamyn mã amã aben jabê rã'ã.
² Gora ar me bajtemwã man anhürkwãmã amiwÿr meo wangjê ne mekam adjukaprĩ. Nãm me kwÿ ã anen aminhürkwãmã kadjy mrãnh djwÿnh kwÿo wangij ne o djuw mex. Kute kraxkõt mar kêt ne tu o djuw mex. ³ Ë, gora ar mekbê ijê djakam ar ku'êja ma. Dja gar gadjwÿ aje ar ro'ã mekbê ijê djakam aku'ê mãn prãbê ar ô'ã atokryn akà djàn akaprĩn ar aba. Kwãrĩk wãnh gar ate akrã kêt. Dja gar ã arkõt ane. Me kute prĩne aro bikênh nhym ar tokryjadjwÿ gora ar ar ama. Dja gar ar ô'ã akà djàn atokry ne. Be, tãm ne ja. Gêdja ba ajte ar amã mÿjja 'õdjwÿ jarê.

⁴ Me abenwÿr bakam ne mrãmri mÿjja mexkumrêx. Dja gar aprõ'ÿr aban kam aprõ djwÿ:nh'ÿrbit mrã. Nhym me niredjwÿ mjên djwÿnhbit ma. Me kwÿ ne me me prõ prokam no kêt ne. Nhym bep ar ga. Ar ga dja gar akunĩ me prõ prokam apijàm ne aprõ pÿnh ne. Kwãrĩk wãnh ga ar krô'ã aprõ kêt, gê me nija krô'ã mjên kêt. Me prõ prãm, me mjên prãmja dja Metĩndjwÿnh memã pãnh jarê. Me kute me'õbê prõ nãr mjêno àkĩnh jamãdjwÿ pãnh jarê.

⁵ Kwãrĩk wãnh gar pi'òk kaprĩ prãmebit ar aba kêt. Dja te ar anhõ mÿjja ngrire gar tu o amikĩnh. Mÿkam? Bir, Metĩndjwÿnh ta dja ar ajo djuw mex. Arÿm ne ar amã,

“Dja ba me akurũm itẽm kêtikumrêx.

Dja ba me akanga kêtikumrêx.

Dja ba me ajo iba rã'ã rã'ã ne”, ane.

Ga Metĩndjwỳnh kute ar gwaj bajo ba rã'ãja pumũ.
⁶ Bir be, kam dja gwaj batỳx ne banhõkre kad-
 jwỳnhbê amim,

“Metĩndjwỳnh ta ne kute ijo ba djwỳnh.

Kam dja ba itĩn prãm kêt.

Mã ne me kute ijomã”? ane.

Dja gwaj ã amim ane.

⁷ Ê, gora ar kute ar ajo ba djwỳnh ma, ar kute
 ar amã Metĩndjwỳnh kabẽn jarẽnhja dja gar ama.
 Ar kute kôt amijo ba mex rã'ãn ar ty. Ga ar kute
 amikajmã'ã Jeju mar ne 'ã ngrà tỳx ja pumũ. Ar ta
 ne ar arỳm ty. Ar ja dja gar amikam ar aman kam
 ar'ã amijakren ar aba. ⁸ Nà, nãm ar amikajmã'ã
 Jeju ma. Jeju Kritu pydji. Atemã kêt. Amrêbê tãmỹ
 ne ajbir ajte tãm ne. Tãm gêdja rã'ã rã'ã rã'ã ne.
⁹ Kwãrĩk wãnh me kute apỳnh mỳjja'ã ujarẽnh nyo
 ar anoo biknor ar o baja kwãrĩk wãnh o ar anoo
 biknor kêt. Metĩndjwỳnh ta ne ukaprĩkôt gwaj bajo
 tỳx gwaj katàt mrã. Kam ne mexkumrẽx. Bep ate
 ne me ta kukràdjàkôt mekbê me àkur djà pyma.
 Kam ne punure. Nãm me te o anen arĩk ar ba.

¹⁰ Ate ne me bakukràdjà ny. Kritu ta ne Bãmmã
 me bakadjy amingã nhym me kubĩ. Nhym me
 bajaxwe pãnh ty. Nhym bep me kute kukràdjà
 tũm ar o ba rã'ãja, me Metĩndjwỳnh nhõ kikrekam
 àpênh ja kute Jeju me bamã tykja mar kêtukumrẽx,
 ne Jeju nhõ kukràdjà nyja mar kêtukumrẽx. Nhym
 Metĩndjwỳnh kute me ja jaxweo biknor kêt ne kute
 meo kra kêtukumrẽx.

¹¹ Kukràdjà tũmkôt ne me kadjy Metĩndjwỳnh
 mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳr rax mry pan kamrõo
 atom ne o tẽ. Metĩndjwỳnh nhõ kikre kadjwỳnhbê

kumoka'êmã o tẽn o wadjà. Me axwe pãnh ne kum kungã. Metĩndjwýnh kute omũnh ne me axwekam ngryk kêt kadjy. Nhym bep mry nhĩa ne me atykmã kum angij nhym prĩne xêr. ¹² Kôt ne Jeju atykmã tokryn ã tyk ane. Ta kamrôo kute prĩne me bajo mex kadjy. ¹³ Kam dja gwaj atykmã jêt djaja'yêr tẽn. Kôt gwaj batokry nhym me kute kôt gwaj bajaprý gwaj kudjwa bapijãmmã.

¹⁴ Djãm pyka jakam ne gwaj banhõ pyka? Kati, nhym bep amrê mör rĩnã ne gwaj kam ama nhym rã'ã rã'ã rã'ãmã. Kam dja me gwaj bajaprý gwaj ate bakrã. Kwãrik wãnh rã'ã. Mrãmri dja tu ã ane. Kýjrũm ne gwaj banhõ pykakumrêx, gwaj banhõ krĩrax djwýnh. ¹⁵ Bir be, gwaj banhõ pyka gwaj bamã nõr nĩkam amakbê mã Metĩndjwýnhmã mex jarênh rã'ã ne. Gwaj baje amikajmã'a Jeju markam dja gwaj ã Metĩndjwýnhmã anhÿr ar baba rã'ã ne. Gwaj baje Metĩndjwýnhõ aminhõn baje idji jarênh ar o babaja dja gwaj õ ane. Kam dja Metĩndjwýnh gwaj bakam kĩnhkumrêx nhym kam mrãmri kute amrêbê mete Metĩndjwýnhmã mry par ne kum õr nhym mekam kĩnhkumrêx ja pyrãk.

¹⁶ Gora ar abenkam adjukaprĩn aben man ar abeno aban anhõdjãnhkôt abenmã mÿjja ngã. Gora ar mã aman 'ãno dja. Gêdja gar ane nhym arÿm ar akam kĩnh. Kute amrêbê mete mry par ne kum õr nhym mekam kĩnh ja pyrãk.

¹⁷ Ar kute Metĩndjwýnhkôt ar ajo ba djwýnhja gop ar kabênkôt amijo aba. Dja ar ar amã mÿjja'õ jarê gar tu abên kêt ne akrãnmã kôt aba. Nãm ar prĩne Metĩndjwýnh kabêno ar ajo djuw mex ne ar ajã ukanga kêtumrêx. Mÿkam dja gar arkôt

amijo aba? Bir, Metĩndjwỳnh kute ar kukjêr nhym ar kute kum amikôt amijarēnhmã. Kam dja gar arkôt amijo aba nhym kam ar kĩnhkumrêx ne. Ar kĩnhkumrêx ne amikôt kum amijarê. Dja gar ã aro anhỹr kêt nhym kam ar kum amijarēnhkam kaprĩre ne. Gar gadjwỳ axwe amikam adjumar. Be, tãm ne ja.

¹⁸ Gop ar Metĩndjwỳnhmã ar ijarēnh rã'ã. Ar ije amikam ijaxwe 'õ mar kêt ne ije kôt amijo iba prãmã, Jeju kute imã kukràdjà jarēnh kunĩkôt ije amijo iba prãm kam gêdja gar kum ar ijarēnh 'ãno dja. ¹⁹ Gora ar on kum ar ijo a'wỳ. Dja gar kum ar ijo a'wỳ bar amikrà kêt ne on arỳm wãm ar awỳr bôx.

²⁰⁻²¹ Gê Metĩndjwỳnh ar amã mex jangjê ga kam ar apỳnh mỳjja mex djàri kunĩo amiptàn ar o aba. Metĩndjwỳnh kute memã umar mex jarēnh djwỳnh ta gêdja ar amã o ane. Gar kam kabēnkôt akabēn ne kôt ar amijo aba. Kute ar ajã amim karôkôt ar amijo aba. Metĩndjwỳnh gêdja ar angrêk gar kôt amijo aba mextire. Nhym kam ar akam kĩnhkumrêx. Jeju Kritu ta gêdja ar ajo tỳx gar kôt amijo aba. Tãm ne kubê me bapumũnh djwỳnhbê kumkati. Metĩndjwỳnh ne me tyk kurũm akubyn Bēnjadjwỳr Jejuo tĩn ne o kato. Nhym kam kubê me bapumũnh djwỳnhbê kumkatikam prĩne me bapumũnh 'ãno dja. Mrãmri ne kute mrykĩ'ãtomti pumũnh djwỳnh kute prĩne amim o djuw mexkôt kute omũnh ja pyræk. Nãm ã me bajo mrykĩ'ãtomtin prĩne me bajo djuw mexo ãmo ane. Mỳjkôt ne kubê me bapumũnh djwỳnhbê kumkati ne raxo kute me omũnh djwỳnh kunĩ jakrenh? Bir, kute Metĩndjwỳnhmã aminhõr nhym me kute bĩn nhym

kamrô bikapĩnkôt. Be, kamrô bikapĩnkôt ne ajte me bamã kukràdjà ny jarēnh māmđji ne o kato. Jeju nhō kukràdjà nyja dja rã'ã rã'ã rã'ã ne. Ë, gora gē me Kritumã kum kubê kumkatiti; umati, mexo tuknĩ jarēnh rã'ã rã'ã rã'ã ne. Tãm ne ja.

²² Ë, akmere ar, àpnhĩre ar, gora ar pi'òk no'òkkam ikabēn ja ma. Tu akrànãmã maro tēn inomã amē. Ije pi'òk no'òko ar amã tỳx jangjēnh kadjy ne ba ar amã pi'òk no'òk ne. Ije ar amã pi'òk no'òk krãnne.

²³ Ë, ba ar amã arē gar ama. Nãm me gwaj bakamy Ximoxi mekbê ijê djārũm kaba nhym amrē tēmmã. Gêdja on bôx jabej bar iro'ã wãm tēn bôx ne ar apumũ.

²⁴ Nã bãm ar akunĩo ama ne. Gora ar ar kute ar ajo ba djwýnhwãmã ar ijarē. Ne Metĩndjwýnh nhō me mextire wãmãdjwý ar ijarē. Nhym pykabê Itarijkam me kute Jejukôt abeno kamyja ne me ar ajo ama:n ar amã amijarē.

²⁵ Gê Metĩndjwýnh ukapřĩkôt ar akunĩo djuw mex. Tãm ne ja.

Metĩndjwỳnh Kute Memã Kabẽn Ny Jarẽnh
New Testament in Kayapó (BR:txu:Kayapó)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kayapó

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Kayapó [txu], Brazil

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kayapó

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

385317df-3c6a-53ac-81db-0815750ed560